

Helyzetkép a turizmus, vendéglátás ágazatról, 2018

4
1
3
5
6
2
0
2
0
5
6
2
0
4
3
8
5
8
6
0
2
0
4

Tartalom

Összefoglalás	3
1. Nemzetközi kitekintés.....	4
2. A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás helye a nemzetgazdaságban.....	5
3. A lakosság többnapos belföldi turisztikai utazásai	7
4. A lakosság külföldi utazásai.....	10
5. A külföldiek magyarországi utazásai.....	12
6. Szálláshely-szolgáltatás.....	17
7. Utazásszervezés.....	22
8. Vendéglátás	23
9. Területi összehasonlítás	24

További információk, adatok (linkek):

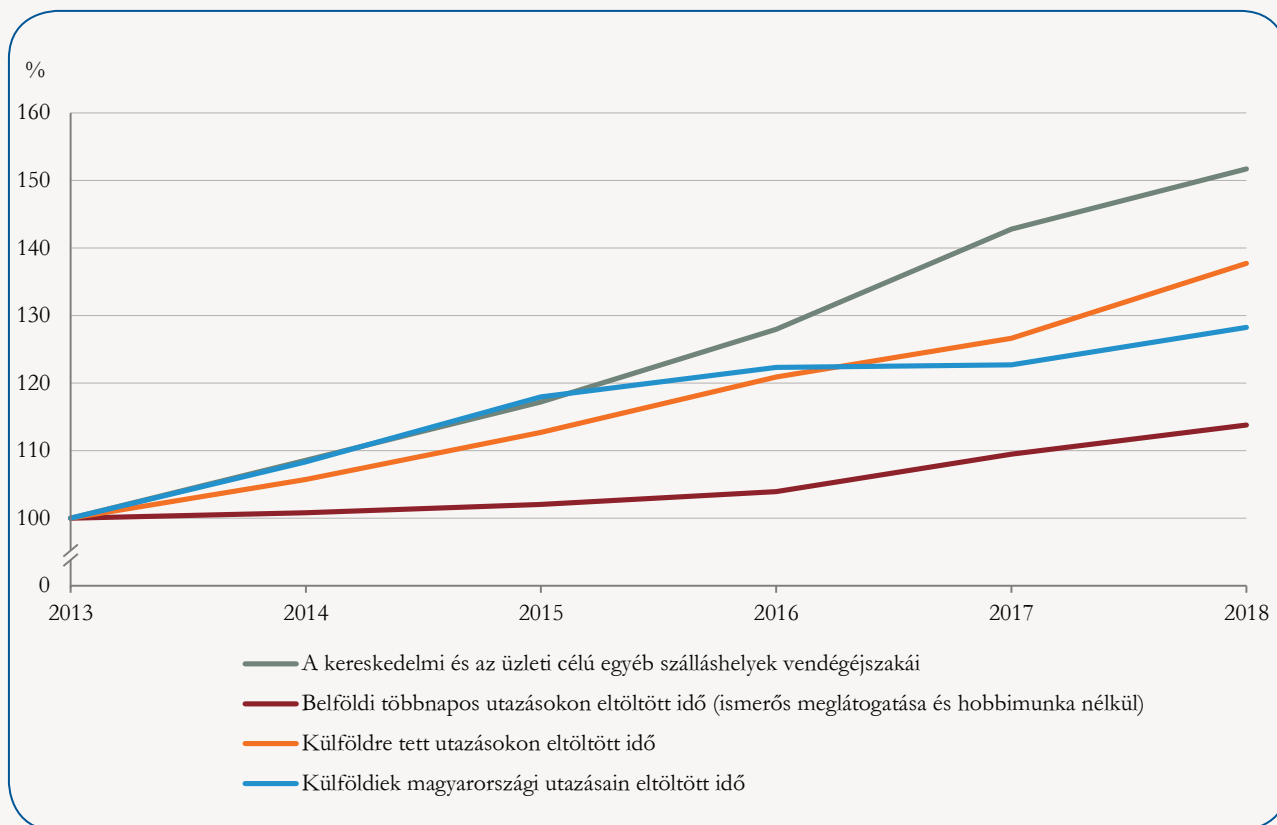
Elérhetőségek

Összefoglalás

- A korábbi évekhez hasonlóan tovább nőtt a magyarok utazásainak a száma és a külföldről hazánkba irányuló forgalom is emelkedett.
- 2018-ban a magyar lakosság – az előző évit 12%-kal túlszárnyalva – 23 millió külföldi utazást tett. Az eltöltött idő és az utazási kiadások összege egyaránt 8,7%-kal bővült. A többnapos utazások legkedveltebb célpontjai a szomszédos országok, valamint Németország, Csehország, illetve a mediterrán országok voltak.
- A magyarok az előző évihez hasonló számban, de hosszabb időre utaztak belföldön. A külföldiek által Magyarországra tett utak száma, illetve az azok során eltöltött idő is növekedett, ami élénkítő hatással volt a hazai szálláshelyek forgalmára.
- Az országosan több mint 200 ezer szobát kínáló szálláshely-szolgáltatóknak ismét jó évük volt. A kereskedelmi szálláshelyeken a korábbinál magasabb szobaárak mellett is dinamikusan bővülő vendégforgalom javította a szobakihasználtságot. Az egyre jelentősebb részesedést képviselő üzleti célú egyéb szálláshelyek vendégforgalmának erősödése a kereskedelmi szálláshelyeken tapasztalható 4,2%-os növekedést is lényegesen meghaladta.
- Az utazások számának növekedése együtt járt az utazási kiadások bővülésével. A magyar lakosság többnapos külföldi utazásaira (a vásárlás, tanulás, munkavégzés és üzletelési utak nélkül) 614 milliárd forintot, a belföldi többnapos turisztikai utazásaira 347 milliárd forintot fordított, miközben a több napra hazánkba látogató külföldiek kiadásai (vásárlás, tanulás, munkavégzés és átutazás nélkül) megközelítették az 1500 milliárd forintot.
- A vendéglátásban szintén kedvező folyamatok figyelhetők meg. Bár a vendéglátóhelyek száma csökkent, a tovább működők árbevételének volumene 11%-kal növekedett.

1. ábra

Egyes turisztikai mutatók alakulása, 2013=100%

1. Nemzetközi kitekintés

2018-ban az Európai Unió¹⁾ országaiban a vendégéjszakák száma 2,4%-kal emelkedett, így a turisztikai szálláshelyek által regisztrált vendégéjszakák száma meghaladta a 3,1 milliárdot. 2015 óta folyamatos a növekedés a tagállamok összesített forgalmában, amit elsősorban a külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák számának emelkedése generált.

1. tábla

Európai országok vendégforgalma a turisztikai szálláshelyeken^{a)}, 2018

Terület	Vendégéjszakák száma		Egy lakosra jutó vendégéjszakák száma
	millió éjszaka	előző év = 100,0%	
Európai Unió (EU-28)^{b)}	3 131	102,4	6,1
Spanyolország	468	99,2	10,0
Franciaország	443	102,2	6,6
Olaszország	430	102,3	7,1
Németország	419	104,6	5,1
Egyesült Királyság	354	101,8	5,3
Ausztria	125	102,9	14,2
Hollandia	117	104,6	6,8
Görögország	112	100,5	10,4
Horvátország	90	104,0	21,8
Lengyelország	89	105,9	2,3
Portugália	74	102,1	7,1
Svédország	59	103,1	5,9
Csehország	56	104,5	5,2
Belgium	41	105,7	3,6
Írország	33	98,4	6,9
Dánia	33	102,9	5,8
Magyarország	33	103,6	3,3
Románia	28	105,7	1,5
Bulgária	27	103,0	3,8
Finnország	22	101,6	4,0
Ciprus	17	103,8	20,2
Szlovákia	15	103,5	2,8
Málta	10	105,6	21,3
Litvánia	8	106,3	2,8
Észtország	7	120,1	5,0
Lettország	5	108,4	2,8
Luxemburg	3	95,3	4,6

^{a)} Az üzleti célú egyéb szálláshelyek kivételével.

^{b)} Szlovénia adata hiányzik, ezért EU-28 becslést adtak.

Spanyolország megtartotta vezető szerepét a vendégéjszakában mért forgalmat tekintve, melyet sorrendben Franciaország, Olaszország és Németország követett. A turisztikai szálláshelyeken töltött éjszakák száma 2018-ban szinte valamennyi tagállamban nőtt, a legnagyobb növekedés a Balti országokban és Lengyelországban volt. Csökkenést csak Spanyolországban, Írországban és Luxemburgban mértek. Magyarországon a kereskedelmi és a nem üzleti célú szálláshelyeken²⁾ összesen 33 millió vendégéjszakát regisztráltak, a növekedés az EU-átlagnál magasabb, 3,6% volt.

¹⁾ Az Eurostat adatbázisában a 2019. április 16-án rendelkezésre álló adatok alapján (Szlovénia nélkül).

²⁾ A magyarországi adatok a kereskedelmi és a nem üzleti céllal üzemeltetett szálláshelyek adatait tartalmazzák. Az egyes európai uniós országok szálláshelyi adatainak lefedettsége eltérő lehet.

A visegrádi négyek vendégéjszakáinak az átlagos növekedése az EU-átlag felett alakult, Lengyelországban 5,9, Csehországban 4,5, Szlovákiában 3,5%-kal több vendégforgalmat mértek, mint a megelőző évben.

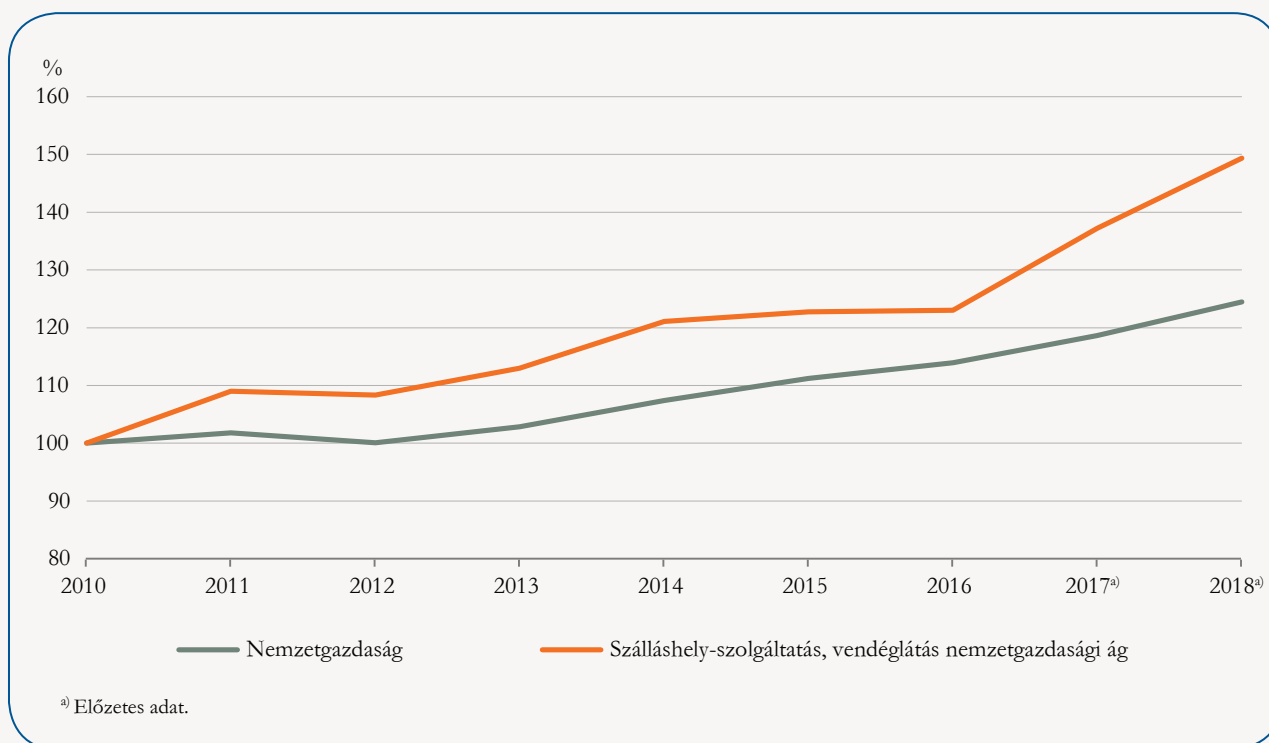
2. A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás helye a nemzetgazdaságban

Közel 9%-kal nőtt a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás hozzáadott értéke

Előzetes becslések szerint a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás bruttó hozzáadott értéke – változatlan áron – 2018-ban is jelentősen (8,8%-kal) nőtt, így ismét meghaladta a nemzetgazdasági GDP átlagos növekedési ütemét. Az ágazat teljesítménye 2013 óta folyamatosan emelkedik.

2. ábra

A nemzetgazdaság és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás bruttó hozzáadott értékének alakulása, 2010. év=100%

Turizmus-szatellit számlák

Több nemzetközi szervezet közösen fejlesztette ki a turizmus-szatellit számlák harmonizált rendszerét, amelynek célja a turizmus átfogó gazdasági teljesítményének mérése. Ennek segítségével lehetőség nyílik a turisztikai kereslet változásának vizsgálatára, és megfigyelhető ennek a kínálatra gyakorolt hatása, valamint nyomon követhető a turizmussal kapcsolatos tevékenységek eredménye a gazdaság más ágazataiban. Az előzetes adatok alapján a turizmushoz köthető ágazatok hozzájárulása a nemzetgazdaság teljes kibocsátásához a 2010. évi 5,4%-ról 2016-ra 6,3%-ra nőtt. A hozzáadott érték aránya 6,8% volt, ami a tovaryűrűző, ún. multiplikátorhatással együtt 10,7%-ot jelent. A gazdasági kapcsolatokat jelzik az ún. multiplikátorindexek. Ezek azt fejezik ki, hogy adott ágazat teljesítménye milyen mértékben generál keresletnövekedést a gazdaság más ágazatainál. A témakörrel kapcsolatos további adatok megtalálhatók [Turizmus-szatellit számlák, 2015–2016](#) című kiadványban.

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban valamivel több mint 24 ezer társas vállalkozást, illetve közel 48 ezer önálló vállalkozót tartottak nyilván 2018. december 31-én. A társas vállalkozások száma 2,6%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, miközben az önálló vállalkozóké 3,2%-kal emelkedett. A változások mértéke hasonló a nemzetgazdaságban mérthez.

Kevesebb foglalkoztatott, növekvő keresetek

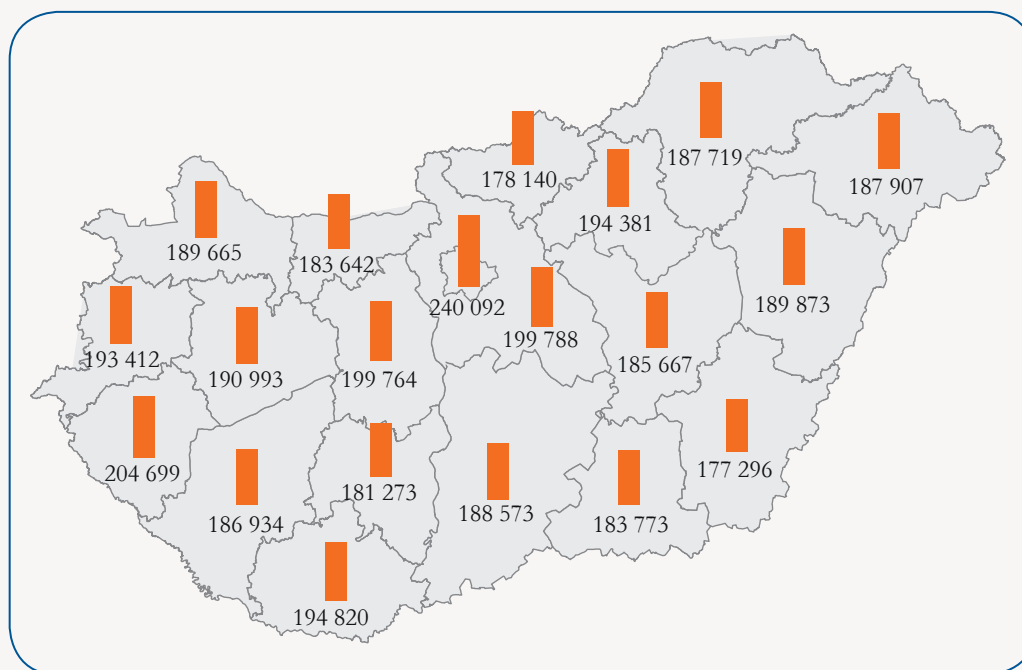
2018-ban a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén a vállalkozások az előző évhez képest 4,9%-kal kevesebb, 180 ezer főt foglalkoztattak,³⁾ miközben a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak száma 1,1%-kal emelkedett. Az ennél szűkebb létszámú alkalmazottak⁴⁾ száma 105 ezer főt tett ki, ami 3,0%-kal nőtt 2017-hez képest.

A munkaerőpiaci részesedést tekintve a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás adta a foglalkoztatottak 4,0%-át és az alkalmazásban állók 3,4%-át.

Változatlanul alacsony a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete: az év során mért 13%-os növekedéssel is az év végére mindössze 212 ezer forintot ért el. Bár az e területen dolgozók keresetnövekedése 1,3 százalékponttal meghaladta a nemzetgazdaságét, bruttó átlagkeresetük összege 118 ezer forinttal elmaradt attól.

3. ábra

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete, 2018, forint/fő

Bővülő beruházások és emelkedő fogyasztói árak

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágban 2018-ban a beruházások teljesítményértéke folyó áron közel 86 milliárd forintot tett ki, ami összehasonlító áron 23,4%-os növekedést jelent az előző évhez képest.

³⁾ Foglalkoztatott: az, aki az adott héten legalább 1 órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, illetve rendelkezett olyan munkahellyel, ahonnan átmenetileg (betegség, szabadság stb. miatt) távol volt.

⁴⁾ Alkalmazott: az a munkavállaló, aki a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, és munkaszerződése, munkamegállapodása alapján havi átlagban, munkadíj ellenében legalább 60 munkaóra teljesítésére kötelezett, függetlenül attól, hogy foglalkoztatása a munkáltatónál főállásban vagy ún. további munkaviszonyban történik. A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezeteknél.

Miközben a teljes nemzetgazdaságban a fogyasztóiár-színvonal kisebb mértékben emelkedett (2,8%), a szálláshely-szolgáltatást, illetve vendéglátást folytató vállalkozások továbbra is jelentősebb, 4,5%-os árnövekedést realizáltak.

3. A lakosság többnapos belföldi turisztikai utazásai

Ismét 60 millió nap fölött az utazáson eltöltött idő

2018-ban a lakosság – a korábbi két évhez hasonlóan – 14 millió többnapos belföldi utazást tett. Az utazások átlagos időtartama emelkedett, így az eltöltött napok száma 4,1%-kal nőtt, meghaladta a 60 milliót.

2. tábla

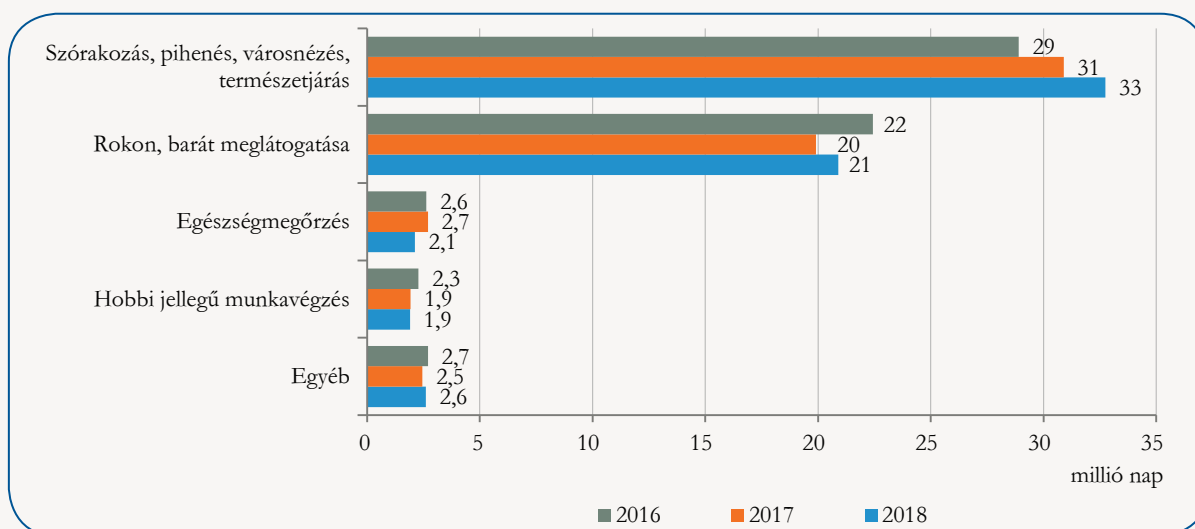
A belföldi többnapos turisztikai utazások összefoglaló adatai

Időszak	Utazási aktivitás, százalék	Összes utazás, millió fő	Utazáson eltöltött idő, millió nap	Kiadás, milliárd forint
2013	46,2	14,4	60,9	264
2014	47,7	14,9	61,4	295
2015	48,1	15,3	62,0	307
2016	50,0	14,4	59,0	309
2017	51,5	14,4	57,9	329
2018	52,0	14,4	60,3	347
Ebből:				
szórakozás, pihenés	–	6,8	32,8	253
rokon, barát, ismerős meglátogatása	–	5,9	20,9	53

Az **eltöltött idő** tekintetében az utazások **több mint felére szórakozás, pihenés miatt** került sor, további 35%-ánál pedig az **ismerős meglátogatása** volt a fő motiváció. Az egy évvel korábbihoz képest az utazások összideje az előbbinél 6,0, az utóbbinál 5,0%-kal nőtt. Egészségmegőrzési, illetve hobbi célú munkavégzés miatt tett utazások során 2–2 millió napot töltöttek el az utazók, a teljes belföldi turizmusra fordított idő 3,5, illetve 3,2%-át. Az utazások időtartama (hétvégi típusú vagy ennél hosszabb) nagymértékben függ a fő motivációtól, illetve a felkeresett terület, régió jellegétől.

4. ábra

A többnapos belföldi utazásokon eltöltött idő fő motivációk szerint

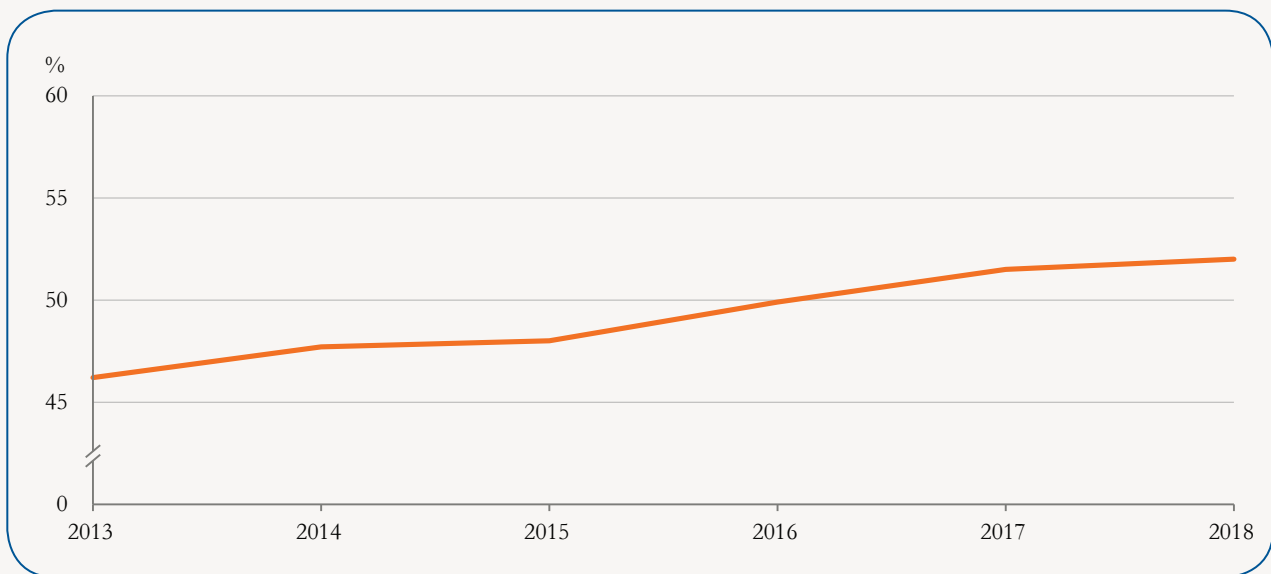
Az utazások motivációjával szorosan összefügg az **igénybe vett szállás típusa**, ugyanis a rokonok, ismerősök meglátogatása során gyakran ők biztosítják a szállást is. Az üdülési célú vagy hobbimunka miatt tett utak esetében a saját második otthon szerepe kiemelkedő. A kereskedelmi szálláshelyek közül 2018-ban is a szállodák voltak a legnépszerűbbek, ahol a hazai turisták többnapos belföldi utazásaik idejének közel harmadát töltötték el.

A lakosság több mint fele részt vesz belföldi többnapos utazáson

2018-ban a magyar lakosság 52%-a vett részt legalább egy alkalommal többnapos belföldi turisztikai célú utazáson, ez minden korábbi adatot meghalad.

5. ábra

Utazási aktivitás

Az utazásban való részvételt tekintve **jelentősek a különbségek** a lakóhely településének nagysága és régiója, a lakosság iskolai végzettsége, gazdasági aktivitása, életkora és legfőképpen a háztartások vagyoni helyzete között.

A Budapesten és Pest régióban, illetve a Közép- és Nyugat-Dunántúlon élők turizmusban való részvétele meghaladta az 50%-ot, az ország más területein élők esetében azonban annak ellenére is elmaradt attól, hogy az Észak-Magyarországon és az Alföldön élők is nagyobb arányban indultak útnak, mint a megelőző évben. A nagyobb városokban élők gyakrabban engedhetik meg maguknak a többnapos belföldi utazásokat, mint a kisebb települések lakói.

2018-ban a felsőfokú végzettségűek közel 70%-a, a középfokú végzettséggel rendelkezők közül minden második, az alacsonyfokú végzettségűek körében viszont csak minden negyedik személy vett részt többnapos belföldi utazáson.

Az utazási aktivitás szoros kapcsolatban van a háztartások anyagi helyzetével. A hétvégi házzal, nyaralóval, illetve személygépkocsival rendelkező háztartásokban élők részvétele lényegesen nagyobb arányú volt.

A hazai turisták 5,7%-kal költöttek több pénzt

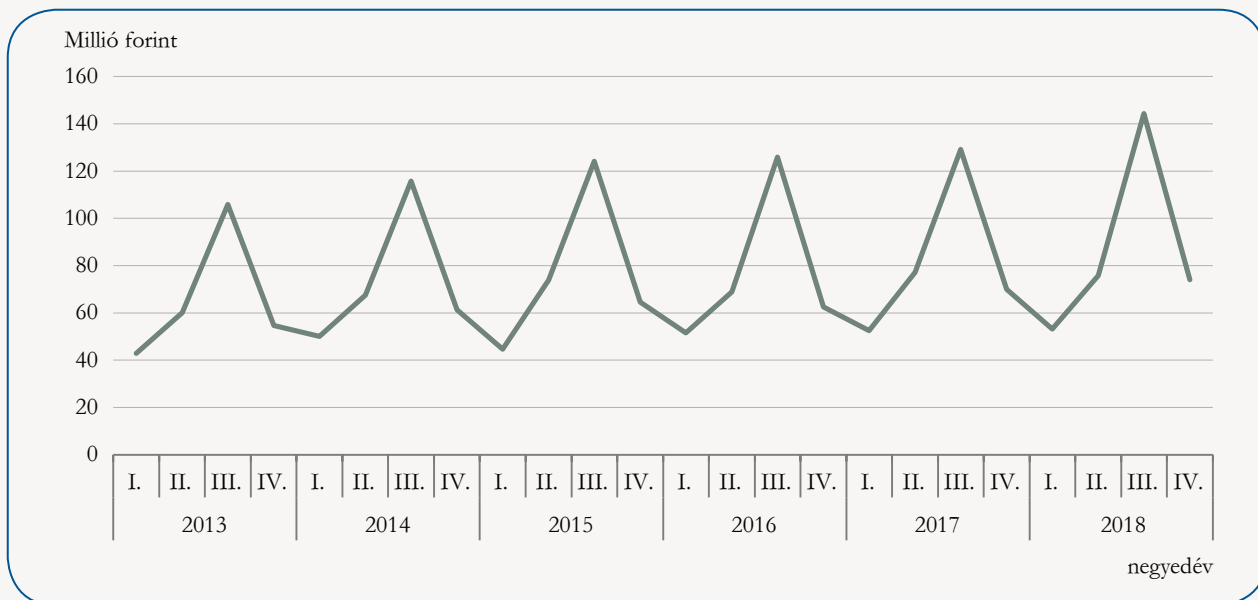
2018-ban a többnapos belföldi turisztikai utakra a lakosság **347 milliárd forintot fordított**, folyó áron 5,7%-kal többet, mint 2017-ben. Az egy utazó egy napjára jutó költés 1,5%-kal nőtt, megközelítette az 5800 forintot. A mutató értéke kiemelkedően magas volt a wellness (egészségmegőrzés) és a hivataltalós célú utak esetében, de a szórakozási, pihenési célból tett utakonál is meghaladta a 7700 forintot. A legkisebb anyagi ráfordítással az ismerős meglátogatása, illetve a hobbimunka miatti utazások jártak.

A turizmus jellegéből adódóan igen jelentős szezonális hatás figyelhető meg, évről évre a turisztikai kiadások mintegy 40%-a a III. negyedévben realizálódik.

A belföldi **turisztikai fogyasztás szerkezete** nem változott jelentősen, a kiadások közel felét szálláshely-szolgáltatásokra, ötödét éttermi étkezésre, illetve élelmiszerek vásárlására, 17%-át közlekedésre (beleszámítva az üzemanyag-vásárlásokat is) fordították a hazai turisták.

6. ábra

A lakosság turisztikai célú kiadásai a többnapos belföldi utakon

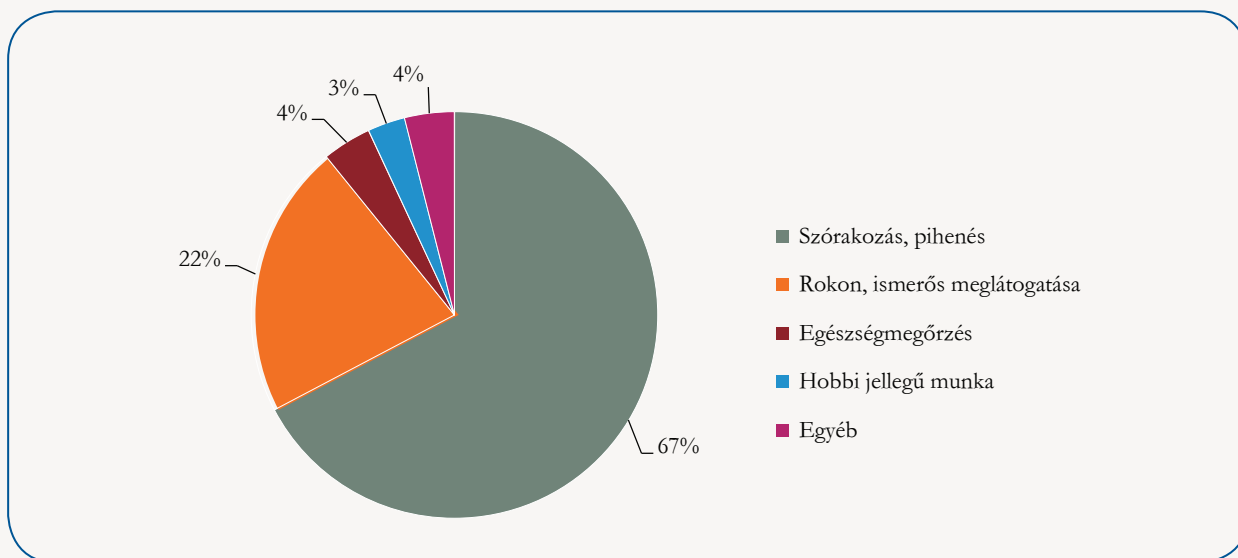

Dinamikusan nőtt a hosszú időtartamú utazások száma és időtartama

2018-ban a legalább négyéjszakás távolléttel járó belföldi utazásokon a lakosság 26%-a vett részt, összességében 3,8 millió utazást tett, és **28 millió napot töltött el**. Ez az utazások számát tekintve 5,7, az eltöltött idő vonatkozásában 12%-kal több, mint egy évvel korábban. Az átlagos tartózkodási idő 7,4 napra nőtt.

7. ábra

A négy és annál több éjszakás belföldi utazásokon töltött idő megoszlása az utazás fő célja szerint, 2018

A hosszú időtartamú utazásokat **erős szezonális ingadozás** jellemzi, 2018-ban a turisztikai költés III. negyedévi koncentrációja elérte a 60%-ot.

A négy és annál több éjszakás belföldi utazások **legfontosabb motivációja a pihenés, üdülés** volt, az eltöltött idő 67%-a ehhez kapcsolódott.

A szálláshelyek igénybevételében nem figyelhető meg arányeltolódás. A belföldi utazásra fordított idő **45%-át nem fizetős szálláshelyen** (saját nyaralóban, második otthonban vagy ismerős által biztosított szálláson) töltötték az utazók, 32%-át szállodákban, 7,7%-át panziókban, 6,4%-át pedig az egyéb (magán-) szálláshelyeken.

A négy és annál több éjszakás belföldi utazásokon a lakosság **145 milliárd forintot költött**, 14 milliárd forinttal (11%-kal) többet az előző évinél. Az egy utazó egy napjára jutó kiadás a megelőző évhez hasonlóan – az 1,3%-os csökkenés ellenére – meghaladta az 5000 forintot.

Bővebben: Tájékoztatási adatbázis, Táblák (Stadat)

4. A lakosság külföldi utazásai

Gyorsuló ütemben nőtt a külföldi utazások száma

2018-ban a lakosság 23 millió alkalommal, az előző évihez képest 12%-kal többször utazott külföldre. Az elmúlt öt évben gyorsuló ütemben nőtt a kiutazások száma. Ezzel párhuzamosan **az eltöltött idő is rekordmértékben (8,7%-kal), 62 millió napra bővült**. A többnapos utazások átlagos időtartama azonban tovább csökkent, és 5,6 napot tett ki.

Az utazások többsége **egynapos** volt, a legnépszerűbb célországok Ausztria és Szlovákia voltak, ide irányult az egynapos utazások több mint kétharmada.

Az utazások fele szabadidős, illetve rokon-, barátlátogatás, több mint egyötöde vásárlási célú volt.

3. tábla

A külföldre tett utazások száma és megoszlása az utazás fő célja szerint, 2018

Motiváció	Külföldi utazások		
	száma, ezer	megoszlása, %	előző év =100%
Szabadidő, szórakozás, egészségmegőrzés	6 963	30,5	113,0
Rokon, barátlátogatás	4 421	19,4	118,9
Vásárlás	5 166	22,7	110,1
Egyéb magáncélú (tanulás, egészségügy, vallás, vadászat, egyéb)	650	2,9	103,4
Üzleti út, konferencia, üzletelés	2 047	9,0	99,4
Munkavégzés ^{a)}	3 557	15,6	117,3
Összesen	22 805	100,0	112,4

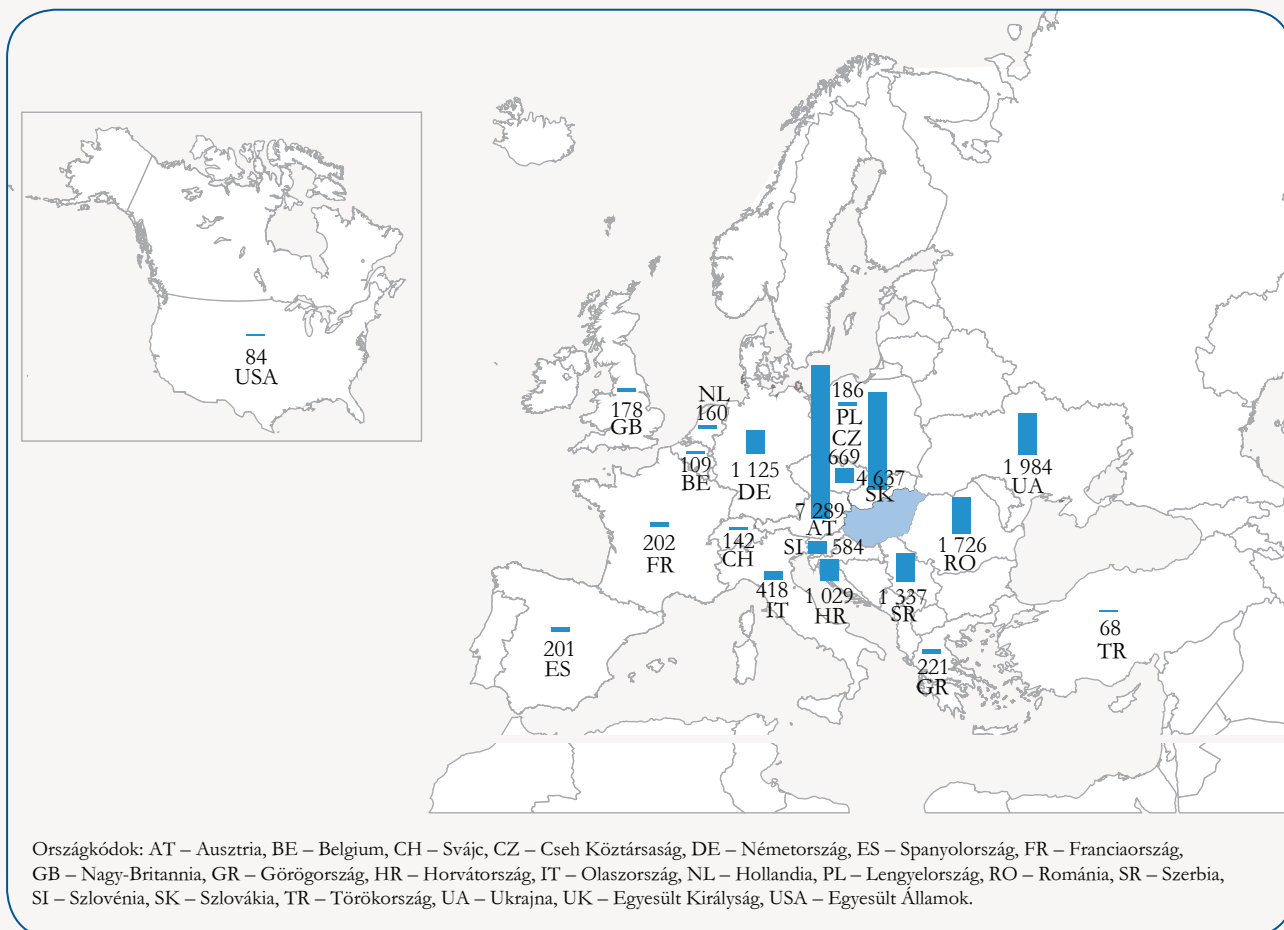
^{a)} Csak azon utazók adatai, akiknek a szokásos lakókönyvezete Magyarországon található.

A **többnapos** utazások zöme szabadidős célú volt, amelyek legfőbb úti céljai – a szomszédos **országok** mellett – elsősorban Németország, Csehország, Olaszország és Görögország voltak. Az utóbbi években a horvátországi utazások száma másfélszeresére bővült, míg az Olaszországba vagy Görögországba utazók száma kevésbé gyarapodott.

Az Egyesült Államok kevésbé vonzó célpont lett, az évek során egyre kevesebb magyar szánja rá magát a távoli utazásra. Ez részben azzal magyarázható, hogy a tengerentúli repülőjegyek ára számottevően nem csökkent az utóbbi években, ellenben Európa országaiba jelentősen kedvezőbb áron lehet eljutni. Emellett az Egyesült Államokban a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás árszínvonala magasabb az európainál.

8. ábra

Külföldre tett utazások száma, 2018, ezer utazás

A többnapos, egyénileg (nem utazási irodán keresztül) szervezett utazások ötödénél a fő közlekedési eszközt, közel negyedénél pedig a szállást interneten foglalták le.

A kiutazók 8,7%-kal többet költöttek

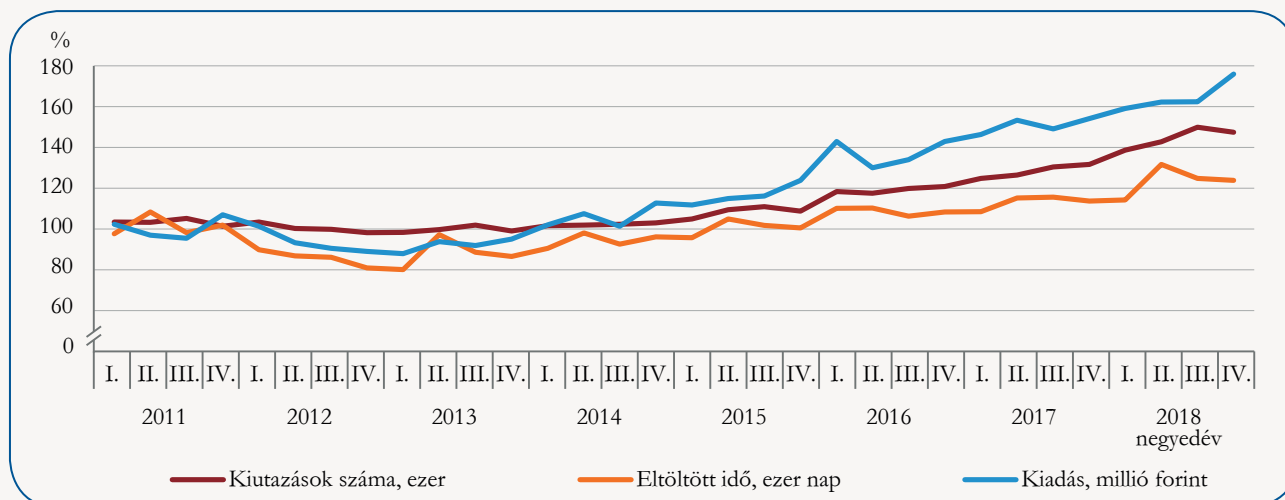
2018-ban a magyar lakosság **888 milliárd forintot költött el külföldön**, 8,7%-kal többet, mint 2017-ben⁵⁾. A teljes összeg felét szabadidős célú utazásokon fizették ki, aminek túlnyomó többsége a többnapos utazásokhoz kapcsolódott. Egy fő egy napon átlagosan 14 100 forintot költött, közel ugyanannyit, mint egy évvel korábban.

A kiadások közel negyede az **egynapos utakhoz kapcsolódott**, aminek 63%-át vásárlásra fordították a külföldre utazók. A **többnapos utakhoz** kapcsolódó kiadások túlnyomó többségét szabadidős utakon költötték el. A kiadások több mint egynegyedét szálláshely- és vendéglátó szolgáltatások igénybevételére, 29%-át élelmiszer, ital, üzemanyag és tartós árucikkek vásárlására fordították.

⁵⁾ Csak a fő célországok figyelembe vételével.

9. ábra

Külföldi utazásokhoz kapcsolódó főbb mutatók szezonálisan kiigazítva
(2010. évi azonos negyedév=100%)

Bővebben: Tájékoztatósi adatbázis, Nemzetközi utazások, 2018. IV. negyedév

5. A külföldiek magyarországi utazásai

60 millió közelében a hazánkba érkező külföldi látogatások száma

Évről évre változó ütemben, de folyamatosan növekszik a külföldi beutazások száma. 2018-ban a külföldiek az előző évhez mérten 4,9%-kal több, 58 millió utazást tettek Magyarországra. A tartózkodási idő, azaz a külföldiek itt eltöltött napjainak száma szintén nőtt 4,5%-kal. Az átlagos tartózkodási idő 2,3 nap körül ingadozik. Kedvező változás, hogy a többnapos utazások száma mellett az utazásokhoz kapcsolódó tartózkodási idő is ismét növekedésnek indult.

4. tábla

A Magyarországra tett külföldi utazások összefoglaló adatai

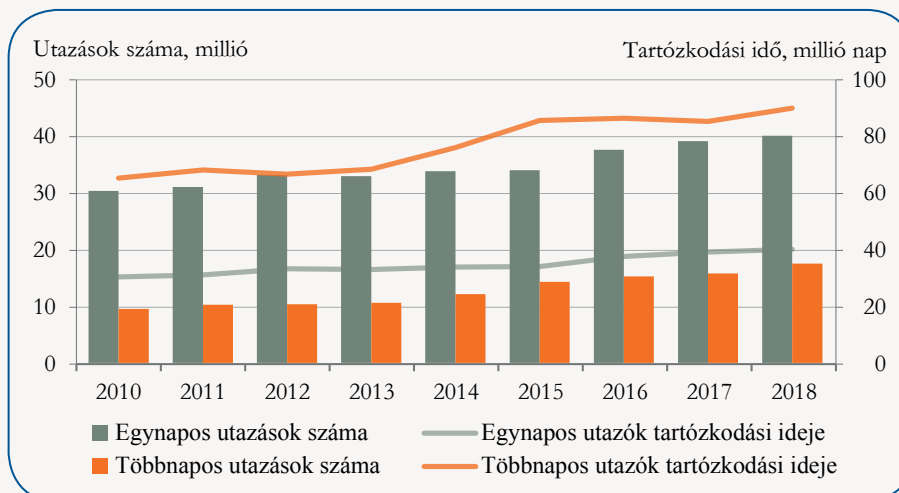
Időszak	Külföldiek beutazásainak száma, millió utazás	Tartózkodási idő összesen, millió nap	Kiadások, milliárd forint	Egy főre jutó napi költség, ezer forint/fő/nap
2010	40,0	95,7	1 190	12,4
2011	41,3	99,2	1 200	12,1
2012	43,6	99,9	1 209	12,1
2013	43,6	101,4	1 264	12,5
2014	46,0	109,9	1 460	13,3
2015	48,3	119,6	1 608	13,4
2016	52,9	124,0	1 725	13,9
2017	55,0	124,4	1 832	14,7
2018	57,7	130,1	2 067	15,9
Ebből:				
átutazás	18,9	20,4	145	7,1
termékek és szolgáltatások vásárlása	10,2	10,3	181	17,5
körutazás, városnézés	6,8	23,9	657	27,4
rokon, barát, ismerős meglátogatása	5,2	18,1	166	9,2
szórakozás, üdülés	4,8	23,8	350	14,7
egyéb magánjellegű utazási célok	7,3	21,9	310	14,1
üzleti út, konferencia, üzletelés jellegű utak	2,5	5,3	214,9	40,3
munkavégzés	2,2	6,2	44,2	7,1

A külföldiek harmada tesz egy napnál hosszabb utazást

2010-ben a több napra látogatók aránya 24% volt, 2018-ban ez az arány már 29% körül mozgott. Az 1–3 éjszakás utazást tevők részaránya a 2010. évi 12-ről szintén jelentős változással 17%-ra nőtt 2018-ban. A hosszabb tartózkodások esetén kevésbé hangsúlyos az eltolódás, de stabilan 11–12% környékén ingadozik.

10. ábra

A Magyarországra tett utazások száma és az azok során eltöltött idő

A külföldi látogatóforgalmunkra egyértelműen az egynapos utazások arányának túlsúlya jellemző, ellenben az elmúlt 8 évet tekintve már látható a tendencia **a többnapos utazások irányába**: míg 2010-ben a látogatók közel egynegyede töltött nálunk legalább 1 éjszakát, addig 2018-ra már a háromtizedük. Ez a folyamat a néhány napos (2–4) és a hosszabb tartózkodásokra is jellemző volt.

2018-ban a Magyarországra tett többnapos külföldi utazások **száma 11%-kal, 18 millió utazásra nőtt**. Ennek 89%-a magánjellegű utazás volt, 4,5, illetve 6,4%-ban pedig munkavégzési és üzleti célok ösztönözték a látogatást.

A magánjellegű utazások motivációi meglehetősen sokfélék, de az utazók elsődlegesen a szabadidejük eltöltésére, kulturális és aktív pihenésre töreksenek. A több napra látogatók közel fele üdülés, városnézés céljával érkezett, megközelítőleg egyötödük rokon- és barátlátogatásokat tett, 5,0%-uk pedig saját ingatlanát kereste fel, utóbbiak száma néhány év alatt megsokszorozódott. A légi forgalom élénkülése, a „fapados” járatok bővülése – amivel akár egy néhány napos (hosszú hétvégés) városnézés is könnyen megszervezhető – jelentős tömegeket vonz fővárosunkba is. A városnézésre érkező 4 millió látogató 80%-a repülővel érkezett.

Repülővel jött a több napra érkező külföldiek egyharmada

2018-ban a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren 14,9 millió utas fordult meg. Az utasforgalom 14%-kal nőtt az előző évhez képest.

2018-ban a **repülővel érkező külföldiek 6,1 millió utazást tettek** hazánkba. A legtöbben az Egyesült Királyságból (770 ezer fő), az Egyesült Államokból (719 ezer fő), Spanyolországból és Portugáliából (együttesen 329 ezer fő), valamint Olaszországból (322 ezer fő) jöttek. A repülővel érkezők átlagos tartózkodási ideje többszöröse (6,1 nap) a közúton érkezők által eltöltött időnek (1,8 nap).

5. tábla

A repülővel tett beutazások fő adatai, 2018

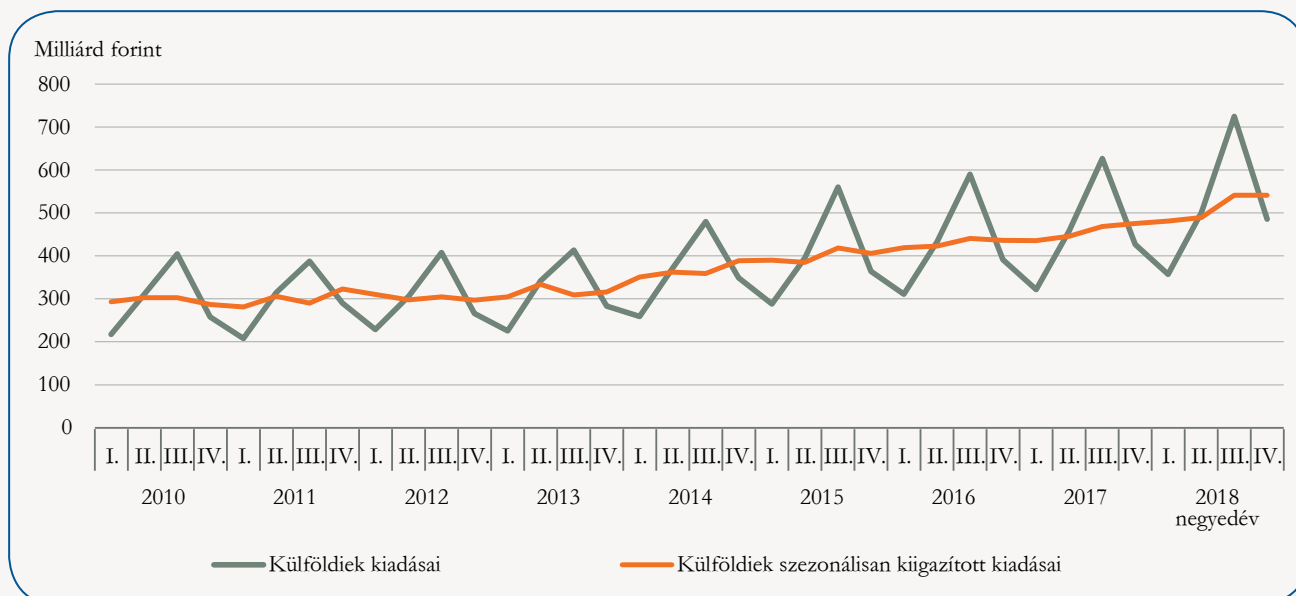
Kiemelt utazási cél	Külföldiek beutazásainak száma, ezer utazás	Tartózkodási idő összesen, ezer nap	Kiadások, milliárd forint
Szabadidő, szórakozás, egészségmegőrzés	4 577	23 993	754
Rokon, barát, ismerős meglátogatása	615	6 357	88
Termékek és szolgáltatások vásárlása	11	52	3
További magánjellegű utak (tanulás, egészségügy, vallás, vadászat, egyéb magánjellegű utak)	133	2 998	31
Üzleti út, konferencia, üzletelés jellegű utak	732	2 733	103
Munkavégzés	45	904	10
Összesen	6 113	37 037	989

A külföldiek több mint 2000 milliárd forintot költöttek

2018-ban a hazánkba érkező külföldiek 13%-kal növelték kiadásaik összegét, miközben az utazások száma 4,9%-kal lett magasabb. Az utazók átlagos napi költése számottevően emelkedett.

11. ábra

A külföldiek magyarországi látogatásaihoz kapcsolódó kiadások

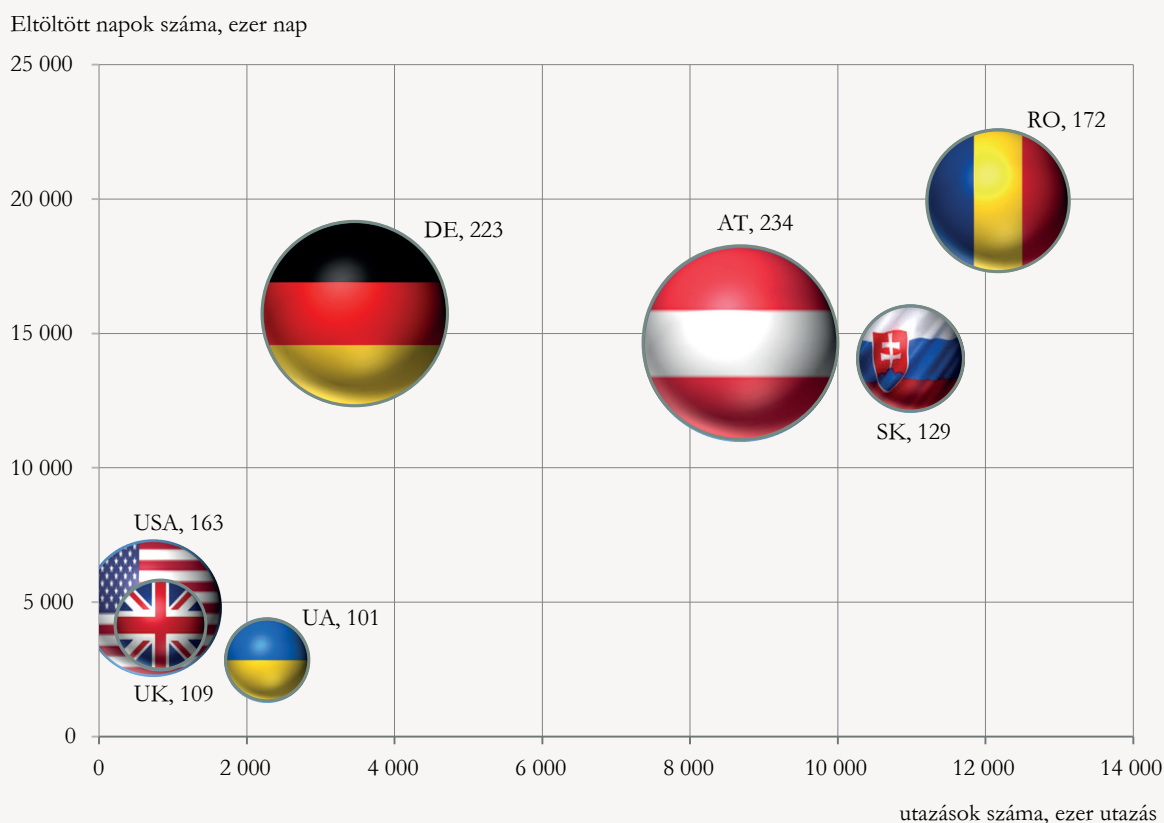

A külföldiek magyarországi kiadásainak 55%-a (1144 milliárd forint) a szabadidő, szórakozás, egészségmegőrzési célú utazásokhoz kapcsolódott. Ezen belül a legnagyobb súlya a városnézésnek és a körutazásnak volt, amire 2018-ban 657 milliárd forintot költöttek az utazók, kiadásaik összege számottevően, 26%-kal emelkedett. Az egészségügyi célú utak kiadásai ötödével, a rokon- és barátlátogatásokéi 6,7%-kal nőttek. Az üzleti utakhoz köthető kiadások aránya 10% volt.

A legnagyobb összeget, 234 milliárd forintot az Ausztriából érkezők adták ki, elsősorban termékekre, másrészt szolgáltatásokra, többek között fogászati és gyógykezelésekre. A németek 223 milliárd, a Romániából, az Egyesült Államokból, illetve a Szlovákiából érkezők 172 milliárd, 163 milliárd, illetve 129 milliárd, az Egyesült Királyságból utazók 109 milliárd forintot költöttek itt-tartózkodásuk alatt.

12. ábra

A legnagyobb költéssel rendelkező beutazó országok 2018-ban, milliárd forint*

* A buborékok nagysága (milliárd forint) a költésekkel arányosan változik.

Országkódok: AT – Ausztria, DE – Németország, RO – Románia, SK – Szlovákia, UA – Ukrajna, UK – Egyesült Királyság, USA – Egyesült Államok.

Az egynapos utazások alkalmával a külföldi látogatók egytizedével többet, 519 milliárd forintot költöttek el hazánkban 2018-ban. Ez az összes külföldi költség egynegyede volt. Az egy napon belüli utaknál a külföldiek a legtöbbet (176 milliárd forintot) vásárlási céllal költöttek. A szomszédos országokból érkezők az egynapos utazások számának négyötödét, kiadásainak 90%-át adták.

2018-ban a többnapos utazásokon részt vevők kiadásainak összege az előző évhez képest 13%-kal, 1548 milliárd forintra nőtt. A többnapos utak kiadásainak 71%-a (1101 milliárd forint) a szabadidős utazásokhoz kapcsolódott, az üzleti céllal érkezők mintegy 127 milliárd forintot költöttek, az előbbieket összege 15%-kal bővült, míg az utóbbiaké lényegében változatlan maradt.

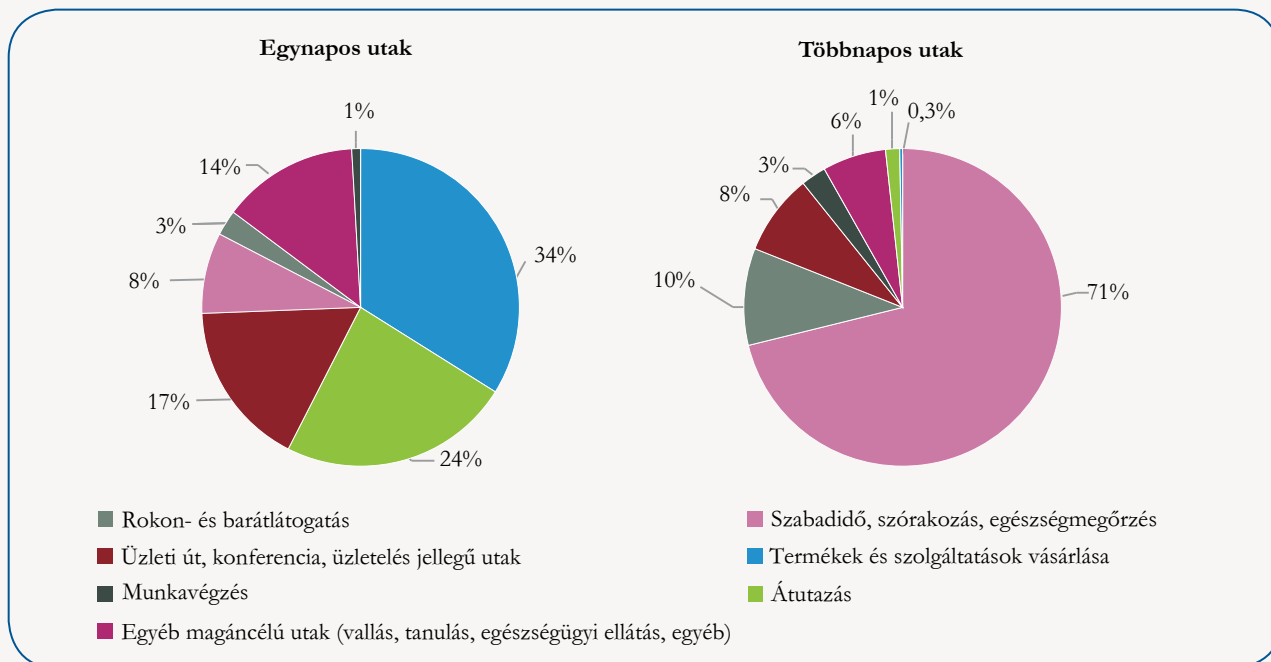
A több napra érkező külföldiek napi, egy főre jutó átlagos kiadásainak összege 7,4%-kal, 17 200 forintra nőtt 2018-ban.

A szabadidő, szórakozás, egészségmegőrzés célú utazásokhoz kapcsolódóan naponta átlagosan 20 200 forint volt az egy főre jutó kiadások összege, ami 1900 forinttal több, mint az előző évben. Az üzleti utazásokon az átlagos napi költség 31 700 forintot ért el.

2018-ban a légi úton érkezők kiadásainak összege 989 milliárd forint volt, 16%-kal több, mint az előző évben. A repülővel érkezők átlagos napi költsége (26 700 forint) több mint kétszerese volt a közúton érkezőkének (11 600 forint).

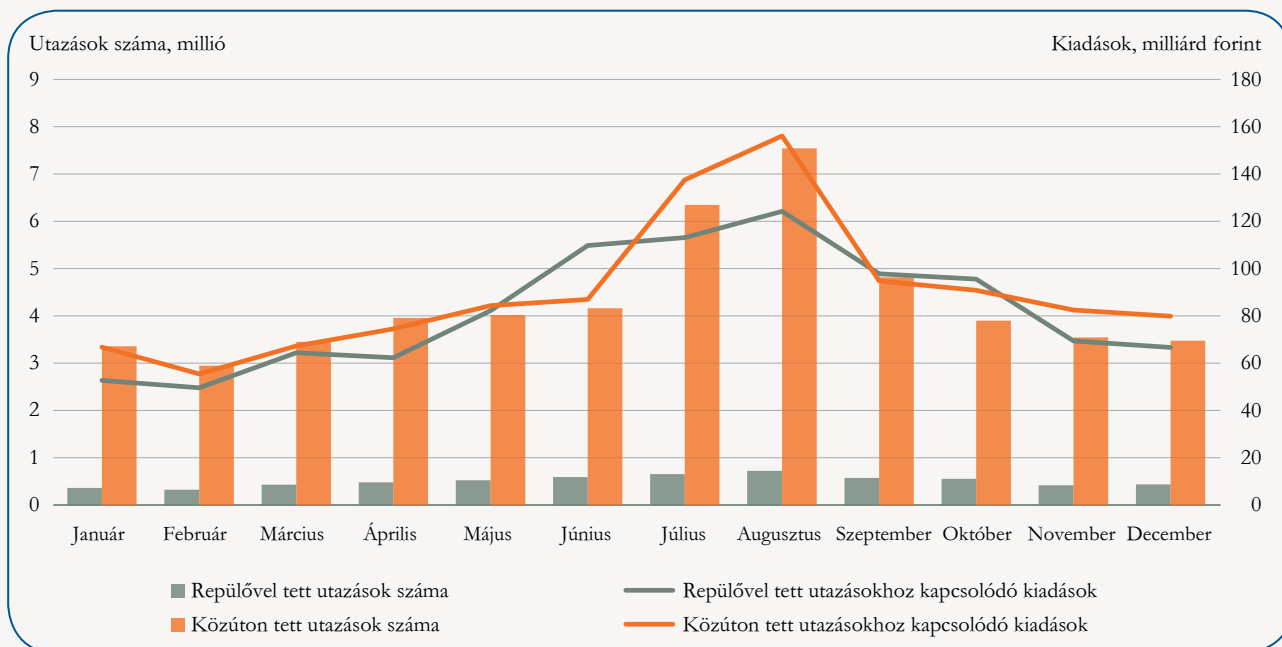
13. ábra

A külföldiek egy- és többnapos magyarországi utazásaihoz kapcsolódó kiadásainak a megoszlása kiemelt motivációk szerint, 2018

14. ábra

A Magyarországra tett külföldi utazások száma és a kapcsolódó kiadások az érkezés módja szerint, 2018

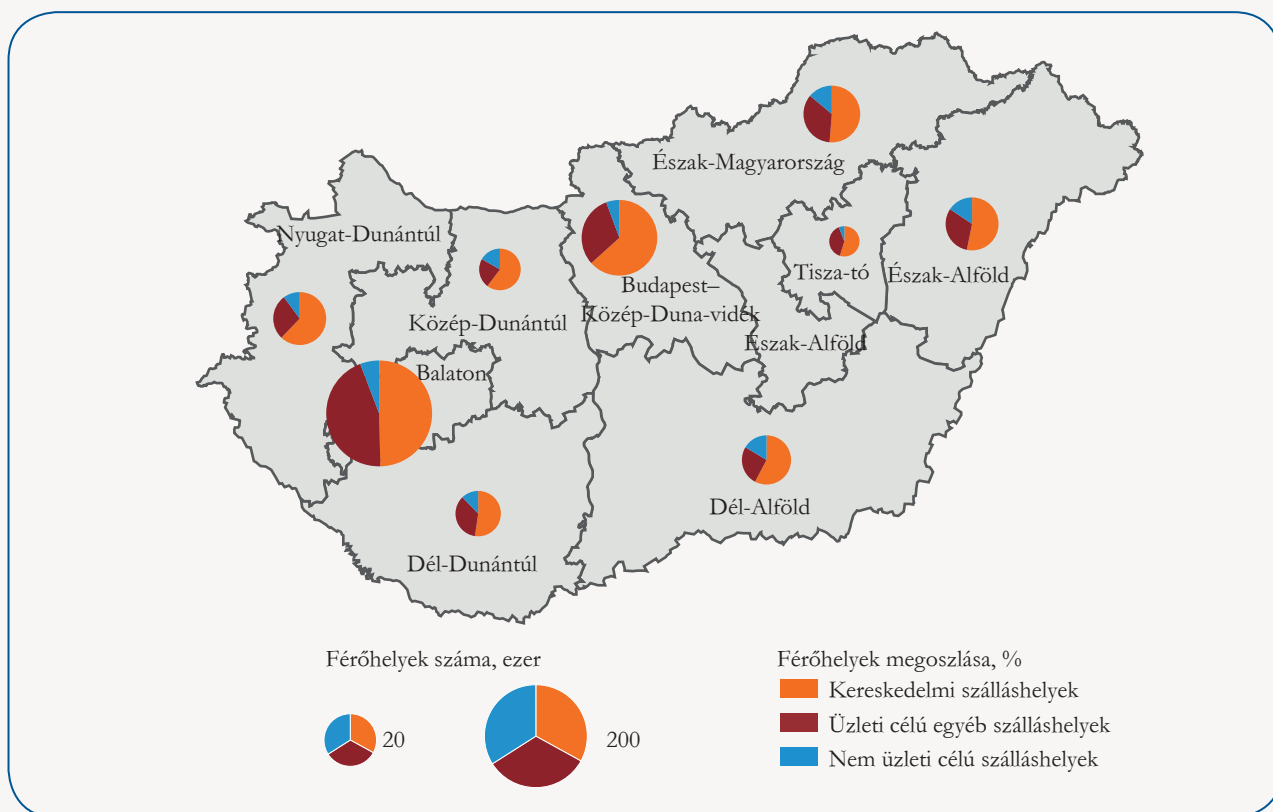
**Bővebben: Tájékoztatási adatbázis, Táblák (Stadat),
Nemzetközi utazások, 2018. IV. negyedév**

6. Szálláshely-szolgáltatás

2018-ban a **turisztikai szálláshely**-szolgáltatók 230 ezer szobát és 678 ezer férőhelyet kínáltak a vendégek számára. A férőhelyek több mint fele kereskedelmi szálláshelyeken (szállodák, panziók, közösségi szálláshelyek, üdülőházak, kempingek), 38%-a üzleti célú egyéb szálláshelyeken, 9,7%-a nem üzleti célú (nonprofit) szálláshelyeken állt rendelkezésre. A vendégéjszakában mért vendégforgalom közel háromnegyede (31 millió éjszaka) a kereskedelmi szálláshelyeken realizálódott.

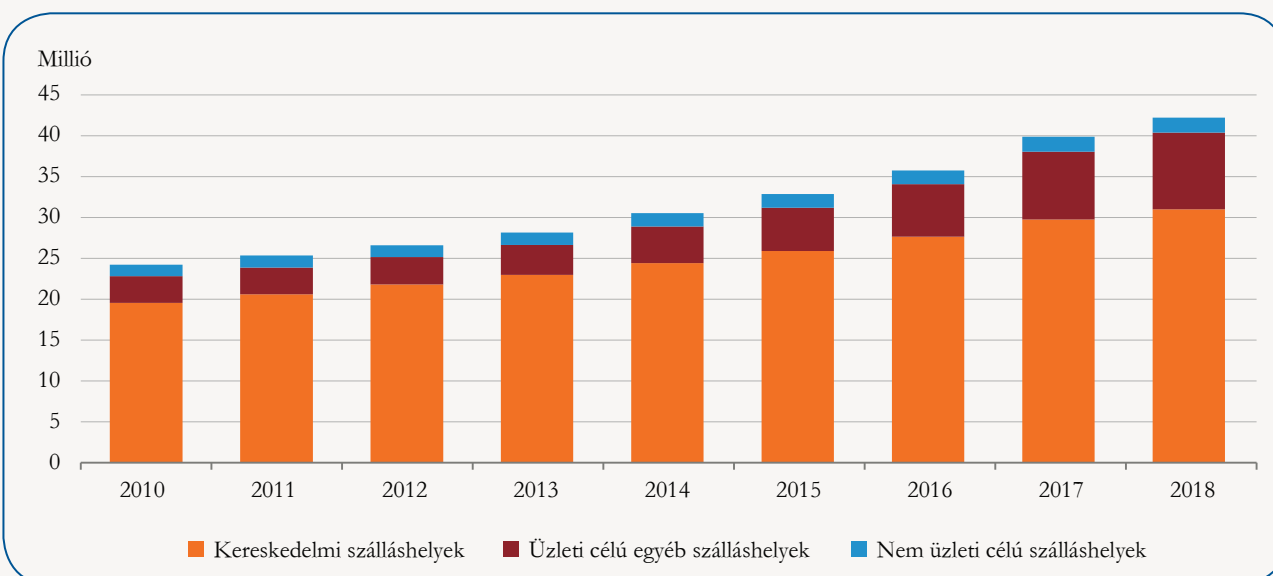
15. ábra

A szálláshelyek férőhelyeinek száma és megoszlása turisztikai régióknként, 2018

16. ábra

A szálláshelyek vendégéjszakáinak alakulása

Kereskedelmi szálláshelyek

Bővülő és átrendeződő kapacitás

2018. július végén az előző évinél 126-tal több, 3537 **kereskedelmi szálláshely** közel 100 ezer szobával és 353 ezer férőhellyel várta a vendégeket.

A **Kisfaludy-program** keretében meghirdetett pályázati lehetőségek is közrejátszhattak abban, hogy átrendezés történt a szállástípusok között: a panziók száma és kapacitása jelentősen nőtt, a többi szállástípus egység száma csökkent.

A legtöbb férőhellyel – az összes kereskedelmi szálláshely **férőhelyének** 42%-ával – továbbra is a szállodák rendelkeztek. A szállodai férőhelyek közel tizede az ország 39 gyógyszállodájában állt rendelkezésre.

A nyári hónapokban jelentős kapacitással rendelkeztek a kempingek, júliusban 244 egység, 90 ezer férőhellyel volt nyitva.

6. tábla

A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása és vendégéjszakáinak száma szállástípusonként, 2018

Szállástípus	Egységek	Szobák	Férőhelyek	Külföldi- vendég-éjszakák	Belföldi- vendég-éjszakák
	száma, július 31-én			száma, ezer	
Szálloda	1 059	61 539	148 814	12 540	10 568
Panzió	1 298	13 417	34 743	554	1 734
Közösségi szálláshely	476	15 467	53 521	837	1 370
Üdülőház	460	7 878	25 835	245	1 161
Kemping	244	1 569	90 296	1 164	838
Összesen	3 537	99 870	353 209	15 340	15 671

Növekvő vendégforgalom

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának évek óta tartó növekedése 2018-ban is folytatódott, 12,5 millió vendég, 31 millió éjszakára vette igénybe a hazai szálláshelyek szolgáltatásait, ami 5,6, illetve 4,2%-os emelkedést jelentett 2017-hez képest.

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakában mért éves forgalmából közel fele-fele arányban részesedtek a külföldi és a belföldi vendégek. Az év során 8 olyan hónap volt, amikor a külföldi vendégéjszakák száma meghaladta a belföldiekét, a nyári hónapokban azonban a belföldi forgalom volt nagyobb.

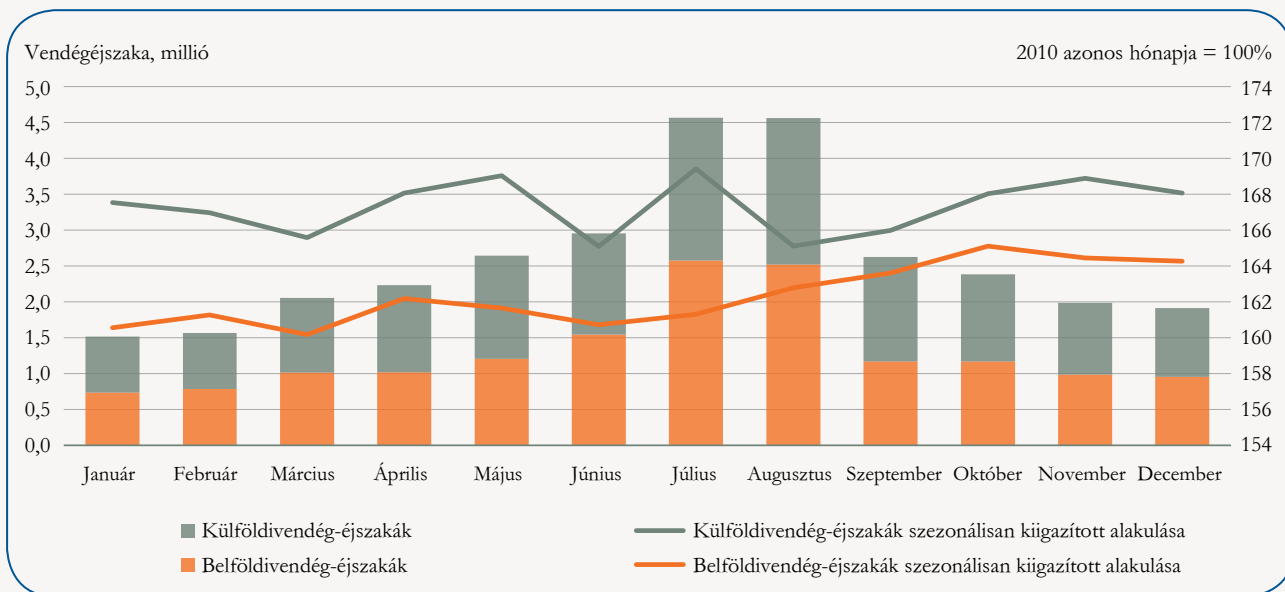
2018-ban a kereskedelmi szálláshelyeken 5,9 millió külföldi vendég 15,3 millió éjszakát töltött el. Számuk 5,2, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 2,7%-kal meghaladta az előző évit.

A külföldi forgalom továbbra is Budapest-központú: a turisták tízből 6 vendégéjszakát a fővárosban töltöttek el.

A külföldi vendégek túlnyomó része az előző évekhez hasonlóan szállodában szállt meg. Vendégéjszakáik 82%-a ebben a szállástípusban, ezen belül harmada a minősített négycsillagos egységekben realizálódott. A többi szállástípus részesedése a külföldi forgalomból csekélynek mondható, bár a panziókban a kapacitásbővüléssel összefüggésben jelentősen, mintegy negyedével nőtt a forgalom.

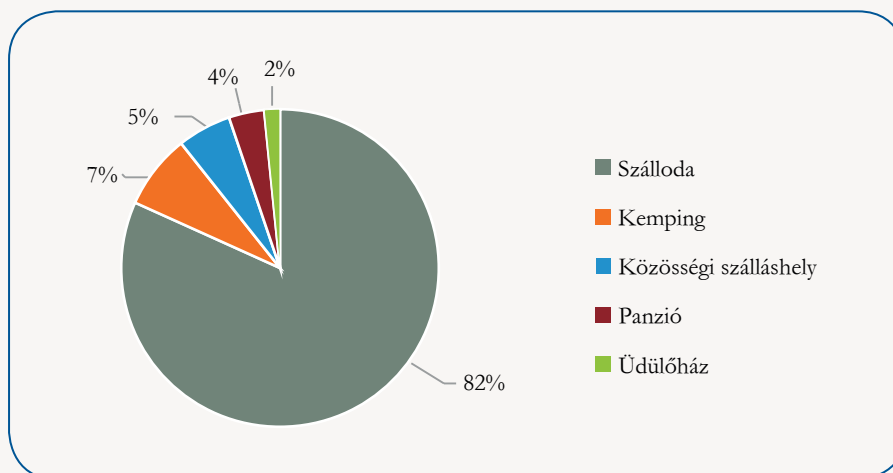
17. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma és szezonálisan kiigazított alakulása, 2018

18. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek külföldvendég-éjszakáinak megoszlása szállástípusonként, 2018

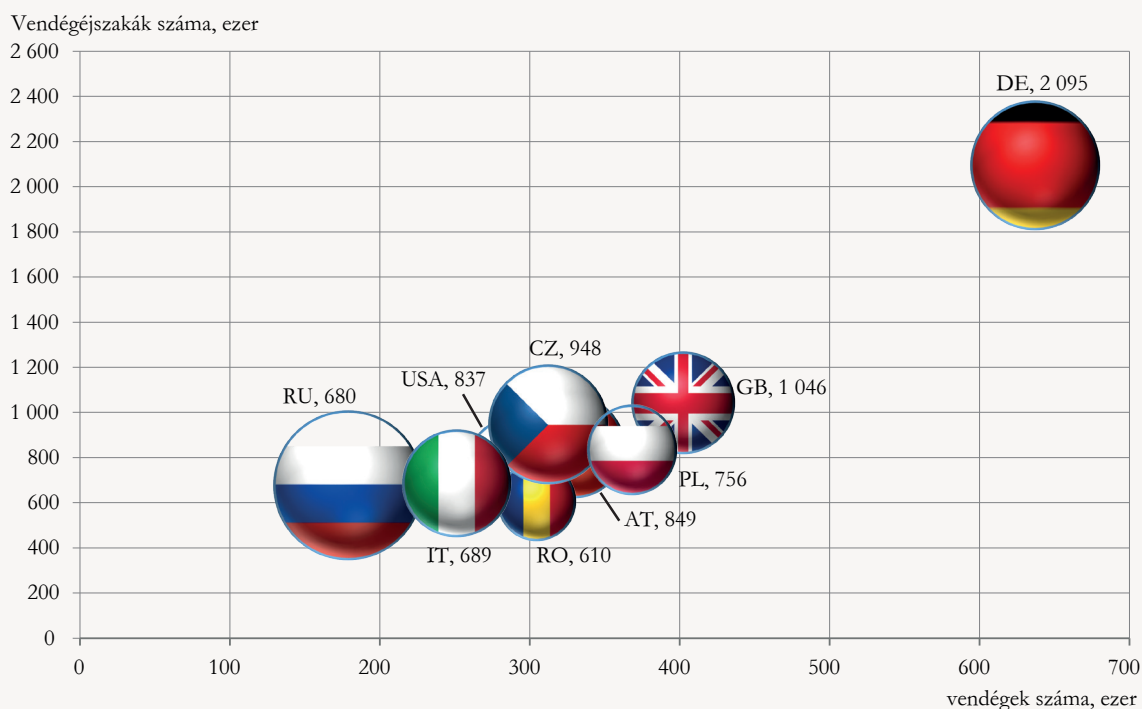
2018-ban a **földrészek és országok** szerinti külföldvendég-összetétel nem változott lényegesen az előző évekhez képest. Tízből 8 vendégéjszakát az Európából érkező vendégek töltötték el a szálláshelyeken. Emellett a második legnagyobb súllyal, 1,7 millió vendégéjszakával az ázsiai országok részesedtek.

Legjelentősebb küldő piacunk, Németország esetében az évek óta tapasztalható csökkenés 2017-ben megállt, akkor 8,0, 2018-ban újabb 1,0%-kal bővült a németvendég-éjszakák száma.

A további jelentős küldő országok sorrendben az Egyesült Királyság, Csehország, Ausztria, Egyesült Államok és Lengyelország voltak, amelyek együttesen a teljes külföldvendégéjszaka-forgalom 29%-át adták.

19. ábra

A külföldi vendégforgalom a főbb küldő országok és az átlagos tartózkodási idő szerint*

*A buborékok nagysága az átlagos tartózkodási idővel arányosan változik.

Országkódok: AT – Ausztria, CZ – Csehország, DE – Németország, IT – Olaszország, PL – Lengyelország, RO – Románia, RU – Oroszország, UK – Egyesült Királyság, USA – Egyesült Államok.

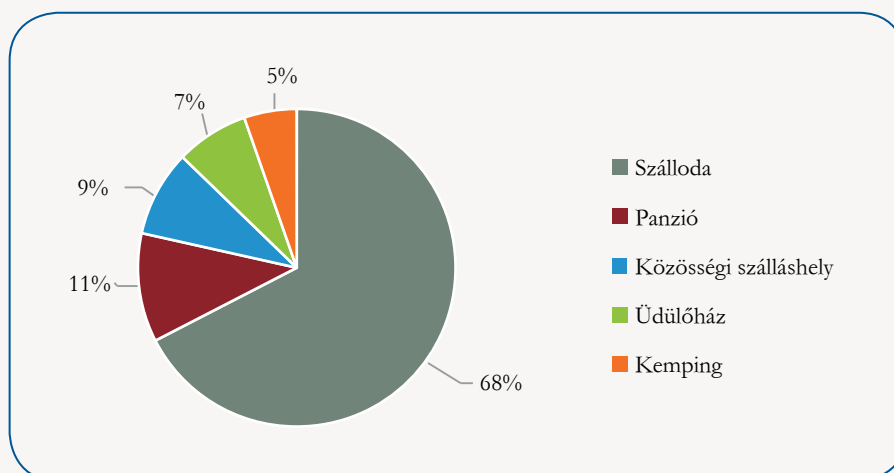
2018-ban a kereskedelmi szálláshelyek 6,6 millió **belföldi vendéget** fogadtak, akik összesen 15,7 millió vendégéjszakát töltöttek el. A belföldi vendégek száma 5,9, a vendégéjszakák száma 5,7%-kal nőtt 2017-hez képest. Az éves belföldi kereslet harmada júliusban és augusztusban jelentkezett, mindkét hónapban meghaladva a 2,5 millió vendégéjszakát.

A belföldi forgalom kevésbé koncentrált a szállodákra, mint a külföldi, de a belföldiek körében is ez a szállástípus volt a legkedveltebb: a vendégéjszakák mintegy kétharmada realizálódott ezekben az egységekben.

A belföldi forgalom túlnyomó része vidéken jelentkezett, negyede a Balaton régióban, ötöde a Nyugat-Dunántúlon.

20. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek belföldivendég-éjszakáinak megoszlása szállástípusonként, 2018

Dinamikusan bővülő bevételek

A kereskedelmi szálláshelyek bruttó **árbevétele** a vendégéjszakáknál is dinamikusabban emelkedett.

A bevételek növekedése a megélnékült kereslet mellett a szobaárak, illetve a szálláshelyi vendéglátásból származó bevételek átlagon felüli emelkedésének köszönhető. A szálláshelyek összesen **511 milliárd forint bruttó árbevétel**t realizáltak, folyó áron **9,5%-kal többet**, mint 2017-ben. Az összes bevétel hat-tizedét kitevő szállásdíjbevétel az előző évinél 8,6%-kal volt magasabb. A külföldiek a magasabb színvonalú, drágább szálláshelyeken szálltak meg, ezáltal a vendégéjszakákból fele arányban részesedő külföldi vendégektől származott a szállásdíjbevétel 62%-a. A belföldiektől származó szállásdíjbevétel alakulását befolyásolta a Széchenyi Pihenőkártya (SZÉP-kártya) használata is: 2018-ban a vendégek 21 milliárd forint értékben fizettek SZÉP-kártyával a kereskedelmi szálláshelyeken, folyó áron 1,9%-kal nagyobb összegben, mint 2017-ben.

Az élénkülő kereslet és a magasabb átlagár hatására a szállodák az előző éveknél jobb teljesítmény-mutatókat értek el. A szállodai szobák bruttó átlagára 2018-ban 20 800 forint volt, folyó áron 4,0%-kal több, mint az előző évben. Egy szoba egy működési napjára a szállodákban átlagosan bruttó 12 700 forint szállásdíjbevétel (REVPAR) jutott, 7,3%-kal több, mint 2017-ben.

Üzleti célú egyéb szálláshelyek

2018 végén 44 ezer hivatalosan regisztrált **egyéb szálláshelyi** vendéglátó 114 ezer szobával és 258 ezer férőhellyel várta a vendégeket. Az előző évhez képest 3 ezerrel több szállásadó volt nyilván-tartásban, a szobák száma 6,3%-kal növekedett. A **szobák** száma a legnagyobb mértékben, mintegy negyedével a Budapest-Közép-Dunavidék régió egyéb szálláshelyein bővült. A legtöbb szoba – közel 50 ezer – a Balatonnál állt rendelkezésre.

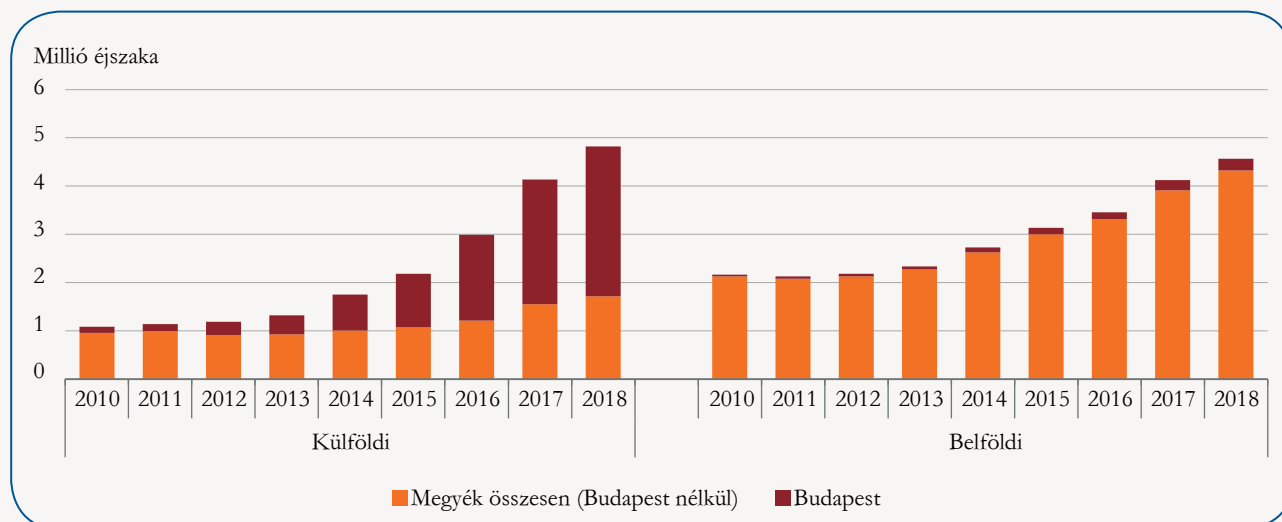
A **vendégforgalom** növekedése lényegesen meghaladta a kapacitás bővülését. 2018-ban közel 3 millió vendég 9,4 millió éjszakát töltött el az egyéb szálláshelyeken. A vendégek száma ötödével, a vendégéjszákáké 14%-kal nőtt, ezáltal az átlagos tartózkodás idő kismértékben rövidült.

A **belföldivendég-éjszakák** aránya évről évre csökken, 2010-ben még kétharmadát, 2018-ban már kevesebb mint a felét töltötték el a belföldi vendégek. A belföldi vendégek száma 16, a vendégéjszakáké 11%-kal bővült az előző évhez képest és meghaladta a 4,5 milliót.

A **külföldivendég-forgalomban** a belföldihez képest nagyobb mértékű volt a bővülés: negyedével több vendég 17%-kal több (4,8 millió) éjszakát töltött el. A külföldivendég-éjszakák száma a Dél-Dunántúl régió kivételével mindegyik turisztikai régióban jelentősen bővült. A külföldi forgalom erősen Budapestre koncentrált: háromból 2 éjszakát itt regisztráltak a szálláshelyek.

21. ábra

Az üzleti célú egyéb szálláshelyek vendégéjszakáinak száma

Nem üzleti céllal üzemeltetett közösségi, szabadidős szálláshelyek

2018 júliusában az előző évihez hasonló számú, 1050 szálláshely üzemelt nem üzleti célú (nonprofit) egységként. A rendelkezésre álló **kapacitás** (16 ezer szoba és 66 ezer férőhely) az előző évhez képest nem változott számottevően. A nem üzleti célú szálláshelyek döntő része üdülőként, illetve gyermek- és ifjúsági táborként működött. 184 diákothton és kollégium végzett kiegészítő tevékenységként nonprofit szálláshely-szolgáltatást, az országos férőhely-kapacitás 40%-át kínálva.

2018-ban az előző évihez hasonló vendégforgalmat bonyolítottak le a szálláshelyek: 568 ezer vendéget fogadtak, akik 1,8 millió éjszakát töltöttek el. Az előző évekhez hasonlóan a vendégek és a **vendégéjszakák** túlnyomó többségét a belföldi vendégek, illetve a belföldivendég-éjszakák adták. Az összes vendégéjszaka közel kétharmadát a nyári hónapokban regisztrálták a szálláshelyek.

Bővebben: Tájékoztatósi adatbázis, Táblák (Stadat)

7. Utazásszervezés

Kevesebb utazásszervező, több utazásközvetítő

2018. december 31-én 1064 utazásszervezői, illetve -közvetítői vállalkozást tartottak nyilván a Budapest Fővárosi Kormányhivatal adatbázisában, 9-cel kevesebbet, mint előző évben.

Az ágazatba sorolt vállalkozások háromnegyede elsődlegesen utazásszervező, egyötöde ügynöki tevékenységet folytatott, közel egynegyede az utazásszervezést más főtevékenység mellett végezte. Utóbbihoz tartoznak az utazással összefüggő egyéb szolgáltatások, mint például a jegyértékesítés, az idegenvezetői tevékenység és az utazási promóció.

Az internetes jelenlét elterjedésével nőtt az olyan utazásközvetítő ügynökségek száma, amelyek utazásszervezéssel nem foglalkoznak. A korábbi évekhez hasonlóan az utazásszervező és -közvetítő vállalkozások több mint fele budapesti székhelyű volt.

Jelentősen nőtt a hazánkba látogató külföldiek által eltöltött idő⁶⁾

A Magyarországon bejegyzett utaztatók szervezésében összesen 1,6 millió fő utazott külföldről Magyarországra, illetve hazánkba külföldre 2017-ben. Az utazási csomagszolgáltatást kiutazás esetén igénybe vevők száma 629 ezer fő, a beutaztatás esetén az idelátogatók száma 929 ezer fő volt.

A kiutazók **vendégéjszakáinak** száma 3,6 millió, a hazánkba látogató külföldieké ennek a fele volt.

Az utazásszervezők és -közvetítők 165 milliárd forint **nettó árbevétel**t értek el 2017-ben.

⁶⁾ 2018-ra vonatkozó adatok 2019. szeptemberben lesznek elérhetők a 4.5.22 számú Stadat táblában

7. tábla

Szervezett ki- és beutaztatás főbb partnerországok szerint, 2017

Földrész, ország	Külföldre látogató magyarok		Magyarországra érkező külföldiek	
	száma, ezer fő	vendégéjszakáinak száma, ezer	száma, ezer fő	vendégéjszakáinak száma, ezer
Összesen	629	3 567	929	1 771
Ebből:				
Ausztria	44	104	34	64
Bulgária	26	159	2	6
Csehország	15	40	10	19
Egyesült Királyság	16	98	52	109
Franciaország	19	114	30	47
Görögország	128	910	18	51
Horvátország	49	276	9	22
Lengyelország	12	40	6	20
Németország	10	37	143	137
Olaszország	65	288	14	30
Oroszország	11	64	51	239
Románia	19	71	2	4
Spanyolország	30	177	33	44
Törökország	34	236	7	13
Egyiptom	15	111	1	1

Bővebben: Táblák (Stadat), Fogalmak

8. Vendéglátás

Továbbra is a kereskedelmi vendéglátás a növekedés motorja

Az előzetes adatok alapján 2018-ban a vendéglátásból folyó áron 1287 milliárd forint **árbevétel** származott, a forgalom volumene 9,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A kereskedelmi vendéglátás forgalmának volumene 12%-kal nőtt, miközben a munkahelyi és közétkeztetést végző vendéglátóegységeké 6,1%-kal csökkent.

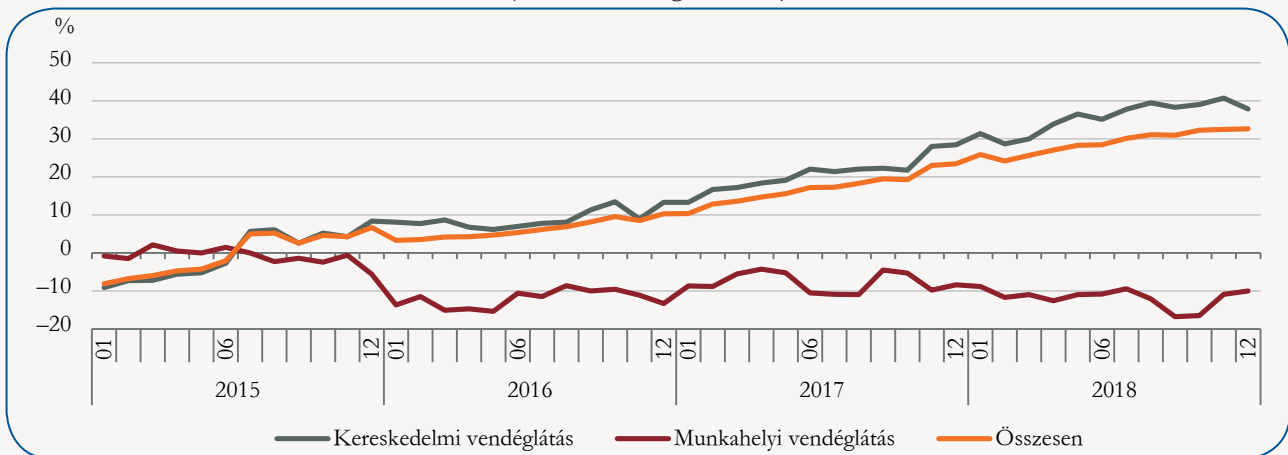
Az árbevétel 91%-a (1170 milliárd forint) a kereskedelmi, 9%-a (118 milliárd forint) a munkahelyi vendéglátásban realizálódott.

A kereskedelmi vendéglátás bevétele a nyári időszakra koncentrálódott, az éves bevétel 31%-a június–augusztusban realizálódott, míg a munkahelyi vendéglátás bevétele ennek komplementereként alakult. A vendéglátóhelyek forgalmán belül árucsoportos megbontás szerint a teljes bevétel 73%-a ételforgalomból, 11–11% alkoholtartalmú, illetve alkoholmentes italból, 4,3%-a kávéból származott.

Az elmúlt években a kereskedelmi vendéglátás aránya jelentősen emelkedett a munkahelyi vendéglátás rovására, de a vendéglátóhelyek forgalmának árucsoportos megoszlásában nem történt jelentős változás.

22. ábra

A vendéglátóhelyek forgalmának szezonális és naptárhatással kiigazított volumenváltozása*
(2015 havi átlaga=100%)

* A nemzetközi módszertan szerint ötévente történik a bázisév váltása, így jelenleg 2015-öt tekintjük viszonyítási alapnak a kiigazításhoz.

Csökkenet a vendéglátóhelyek száma

2018 végén közel 45 ezer **kereskedelmi** és 6 ezer **munkahelyi**, rendezvényi és közétkeztetést végző, összesen 51 ezer **vendéglátóhely** üzemelt Magyarországon, közel 500-zal kevesebb, mint egy évvel korábban.

A kereskedelmi vendéglátóegységeken belül mintegy 29 ezer étterem és cukrászda (ideértve a büféket és fagyfaltozókat is), valamint 16 ezer italüzlet és zenés szórakozóhely volt.

Az elmúlt öt év adatai alapján az látható, hogy az italüzletek és zenés szórakozóhelyek jelentős számban zártak be, miközben az éttermek és cukrászdák száma stabilizálódott, a munkahelyi vendéglátóhelyek száma pedig folyamatosan bővül.

Bővebben: Tájékoztatósi adatbázis, Táblák (Statat)

9. Területi összehasonlítás

Magyarországra jellemző a kettős központú, a **főváros, illetve a Balaton térségére koncentrálódó** turizmus, ami mind a szálláshelyi kínálatot, mind a turisztikai keresletet meghatározza. Ebben a tekintetben az elmúlt években nem figyelhető meg jelentős változás.

8. tábla

Budapest és a Balaton turisztikai régió részesedése a kiemelt turisztikai mutatók alapján

(%)

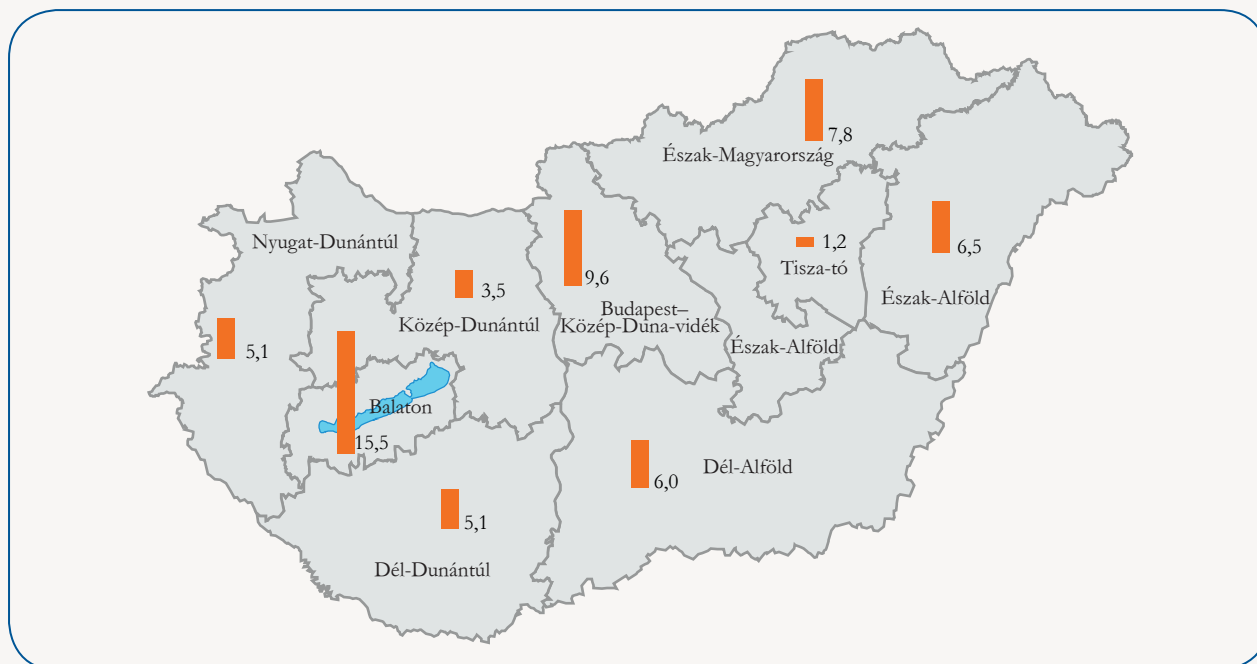
Megnevezés	Budapest	Balaton	Egyéb	Ország összesen
Kereskedelmi szálláshelyek				
egység	9,4	17,4	73,2	100,0
férőhely	14,9	26,7	58,4	100,0
belföldivendég-éjszaka	8,4	25,3	66,3	100,0
külföldivendég-éjszaka	58,9	12,8	28,3	100,0
Egyéb üzleti célú szálláshelyek				
egység	20,4	43,5	36,1	100,0
férőhely	14,5	42,1	43,4	100,0
belföldivendég-éjszaka	5,2	31,1	63,7	100,0
külföldivendég-éjszaka	64,4	14,8	20,8	100,0
Többnapos utazások				
Belföldi turisták száma	7,0	19,9	73,1	100,0
Belföldi utazáson eltöltött idő	5,7	25,7	68,6	100,0
Külföldi turisták száma	41,9	10,5	47,6	100,0

Továbbra is a Balaton a legnépszerűbb belföldi úti cél

A magyarok a többnapos belföldi turisztikai célú utazásaik során sok esetben nem lépik át a lakóhely régiójának határát. Ez alól kivételt képez a Balaton térsége, ahová az egész országból nagy arányban utaznak. Az összes utazásra fordított idő 26%-a realizálódott a legnagyobb tavunknál, Budapest–Közép-Dunavidék részesedése 16, Észak-Magyarországra 13, Észak- és Dél-Alföldre 11 és 10% volt a teljes belföldi turizmuson belül.

23. ábra

A többnapos belföldi utak során eltöltött idő célrégió szerint, 2018, millió nap

A Balatonnál a Budapestről és Pest megyéből érkező látogatók töltötték el az év során a legtöbb időt, 6,6 millió napot, ami a régió belföldivendég-forgalmának 43, a teljes többnapos belföldi turisztikai forgalomnak 11%-a.

A motiváció, a célrégió és a turisztikai költség igen szoros kapcsolatban vannak egymással. A Balaton térségét elsősorban szórakozás, pihenés céljából keresik fel a turisták, míg a Budapest–Közép-Duna-vidék régióba tett utazások 58%-ára ismerős meglátogatása miatt került sor.

Az egyes régiókban a turizmus kapcsán elköltött összegek nem minden esetben állnak arányban az odaérkezők számával, mivel a turisták napi költsége területileg jelentősen eltér. A turisztikai fogyasztás 29%-a a Balatonhoz, 15%-a Észak-Magyarországra, 12%-a Budapest–Közép-Dunavidékre tett utazásokhoz köthető.

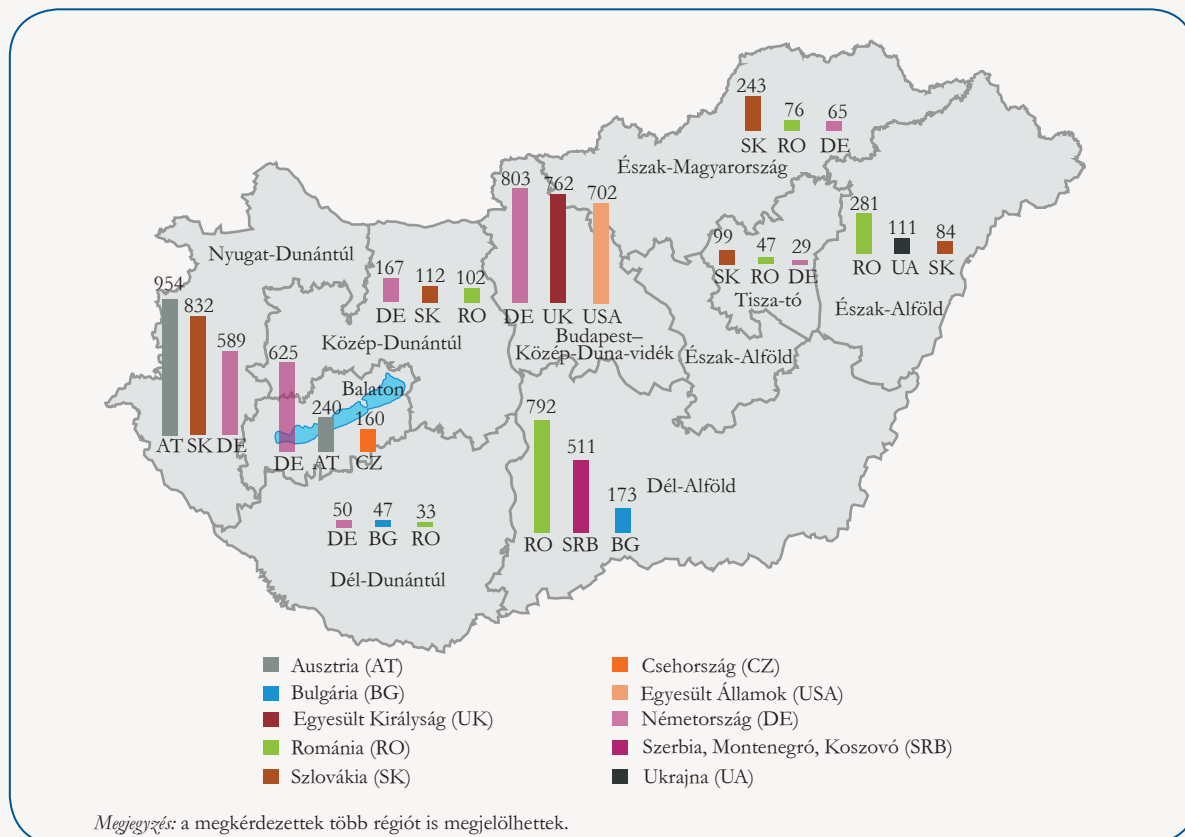
A több napra látogató külföldiek közel felét Budapest vonzotta

2018-ban a több napra érkező külföldiek kétötöde látogatott el Budapestre és töltött el ott legalább egy éjszakát. A Budapestre tett utazások száma 18%-kal, 7,4 millió látogatásra nőtt az előző évhez képest. Ezen utak felét városnézés, 10–10%-át rokon- és barátlátogatás, valamint üzleti céllal tették a külföldiek. Az üdülés, körutazás, illetve a szórakozás céljából tett utazások aránya egyaránt közel 20% volt. A legtöbben és közel azonos arányban Németországból, az Egyesült Államokból és az Egyesült Királyságból érkeztek, de emellett az olaszok, franciák, illetve a Romániából érkezők utazásainak aránya is számottevő (5–5% körüli) volt. Az Európából érkezők aránya 71, az Amerikából és az Ázsiából érkezőké egyaránt 13%.

További régióink látogatottsága a főváros népszerűsége mellett igen vegyes képet mutat. A Nyugat-Dunántúlon, mely a második leglátogatottabb régióink, a látogatások aránya 23%-ra csökkent. Ezzel szemben a Balaton a Közép-Dunántúllal és Közép-Dunavidékkel együtt több látogatót fogadott, mint előző évben.

24. ábra

A hazánkba több napra érkező külföldiek száma turisztikai régióinként a legjelentősebb küldő országok esetében, 2018, ezer utazás

Népszerűek a fürdővárosainkban található szálláshelyek

A külföldi vendég-forgalom erős területi koncentrátságára utal, hogy a **kereskedelmi szálláshelyeken** eltöltött vendégéjszakák 59%-át a fővárosban, 13%-át a Balatonnál, 10%-át a Nyugat-Dunántúl turisztikai régióban regisztrálták. A külföldi vendég-éjszakák száma a Balatonnál és Nyugat-Dunántúlon az előző évihez hasonlóan alakult, a többi turisztikai régióban nőtt. A Budapestre látogató külföldi turisták 2,1%-kal több vendégéjszakát töltöttek el 2017-hez képest.

Az **üzleti célú egyéb szálláshelyeken** mindegyik turisztikai régióban nőtt a vendégforgalom. Öt régiót az átlagot meghaladó mértékű (18–26%-os), négyet egy számjegyű bővülés jellemezte. A Budapest–Közép-Dunavidék és a Balaton térsége voltak a legnépszerűbbek, ezekben a vendégéjszakák 38, illetve 23%-át regisztrálták 2018-ban.

A külföldi vendég-forgalomban Budapest szerepe meghatározó, három vendégéjszakából kettőt a fővárosban töltöttek a külföldi vendégek. A budapesti külföldi vendég-forgalom 80%-a az I., az V., a VI. és a VII. kerületben koncentrálódott, ezek közül is kiemelkedő a VI. és a VII. kerület, ahol együttesen 1,8 millió éjszakát, a budapesti forgalom több mint felét regisztrálták.

A belföldi vendég-forgalom területileg kevésbé koncentrált, mint a külföldi. Az éjszakák közel egyharmadát töltötték a Balaton régióban a magyar vendégek, a második legkedveltebb régió az előző évhez hasonlóan Észak-Magyarország volt. A vendégéjszakában mért forgalom a Nyugat-Dunántúl kivételével mindegyik turisztikai régióban jelentősen bővült 2017-hez képest.

9. tábla

A legnépszerűbb magyar városok a vendégéjszakák száma alapján, 2018

(ezer)

Sorszám	Település	Belföldi-vendég-éjszaka	Sorszám	Település	Külföldi-vendég-éjszaka
1.	Budapest	1 311	1.	Budapest	9 032
2.	Hajdúszoboszló	626	2.	Hévíz	691
3.	Zalakaros	488	3.	Bük	434
4.	Hévíz	444	4.	Hajdúszoboszló	362
5.	Balatonfüred	441	5.	Balatonfüred	288
6.	Siófok	440	6.	Sárvár	282
7.	Gyula	382	7.	Győr	233
8.	Miskolc	327	8.	Siófok	221
9.	Eger	315	9.	Zalakaros	149
10.	Bük	307	10.	Szeged	147

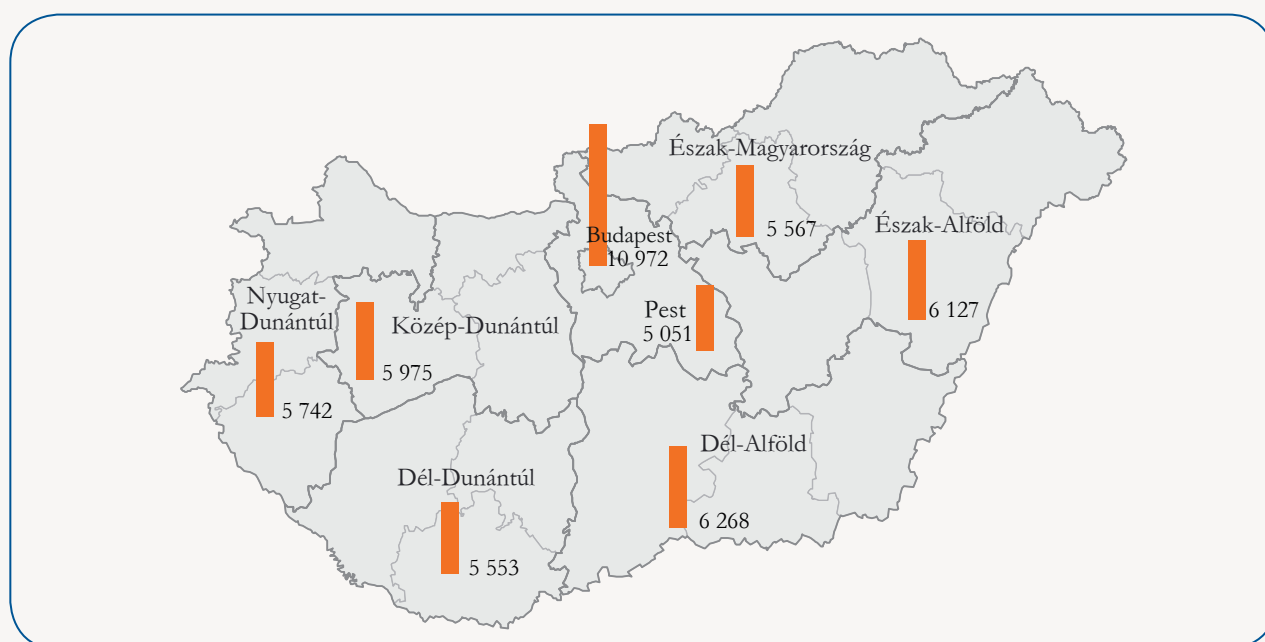
A **nem üzleti céllal üzemeltetett szálláshelyek** vendégforgalmában tovább nőtt a Balaton kiemelkedő szerepe: az éjszakák 41%-a realizálódott a férőhelyek 21%-ával rendelkező régióban. A második legnépszerűbbek Észak-Magyarország szálláshelyei voltak, ahol a vendégéjszakák 13%-át regisztrálták.

Minden ötödik vendéglátóhely a fővárosban található

A **vendéglátóhelyek** régiók szerinti megoszlása az előző év végi állapothoz hasonlóan alakult. Az egységek 31%-a Budapesten vagy Pest régióban, 35%-a az Alföldön és Észak-Magyarországon, 34%-a pedig a Dunántúlon üzemelt. A főváros és Pest részesedése különösen az éttermek, és cukrászdák tekintetében kiemelkedő (36%), míg az italüzletek és zenés szórakozóhelyek, illetve a munkahelyi vendéglátás esetében ennél alacsonyabb (26, illetve 24%).

25. ábra

A vendéglátóhelyek száma régiónként, 2018. december 31.

További információk, adatok (linkek):

Módszertani megjegyzések, fogalmi meghatározások

Tájékoztatósi adatbázis

Táblák (Stadat)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789